VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 36)**

z dnia 27 czerwca 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 36)

27 czerwca 2012 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Biernackiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, oraz posła **Marka Wójcika (PO**), zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. (druk nr 447) wraz z Analizą NIK w zakresie:

1) części budżetowej 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:
- **a) dochody i wydatki,**
- **b) dotacje podmiotowe i celowe,**
- **c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;**

2) trzyletni plan limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej na lata 2011– 2013;

3) plan finansowy instytucji gospodarki budżetowej z zał. nr 13 – Centrum Usług Wspólnych;

4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji: 20 środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące z 2010 r. oraz zwiększenie wynagrodzeń nowo powołanych ekspertów w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej; 61 opłaty dotyczące czarteru samolotów zewnętrznych;

5) część budżetowa 17 – Administracja publiczna:
- **a) dochody i wydatki;**
- **b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;**

6) część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji: 14 pomoc dla społeczności romskiej wraz programem wieloletnim;

7) część budżetowa 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne:
- **a) dochody i wydatki,**
- **b) dotacje podmiotowe i celowe,**
- **c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;**

8) części budżetowej 42 – Sprawy wewnętrzne:
- **a) dochody i wydatki,**
- **b) dotacje podmiotowe i celowe,**
- **c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;**

9) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu: 754 – bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: dochody

i wydatki, dotacje celowe, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
10) dochody budżetu środków europejskich, wydatki budżetu środków europejskich, wykonanie dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w roku 2011 w zakresie Narodowej Strategii Spójności w latach 2007–2013, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009–2014, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009–2014, wykaz programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach obowiązywania Narodowej Strategii Spójności w latach 2007–2013, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, wykaz programów finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) wraz z limitami wydatków budżetu państwa przeznaczonych na finansowanie tych programów, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności, prefinansowanie zadań przewidzianych do finansowania ze środków Unii Europejskiej, komisje rozpatrują zgodnie ze swoim przedmiotowym zakresem działania;
11) przychodów i wydatków państwowych funduszy celowych:
- **a) Funduszu Wsparcia Policji;**
- **b) Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego;**
- **c) Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców;**
- **d) Funduszu Wsparcia Straży Granicznej;**
- **e) Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej;**

12) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji:
4 przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych; 9 budowa systemu powiadamiania ratunkowego na terenie kraju; 13 pomoc dla repatriantów; 15 pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą na terytorium Rzeczypospolitej Polski i wymagają wsparcia w związku z procesem integracji;
22 budowa, modernizacja i utrzymanie przejść granicznych (w tym na sfinansowanie zobowiązań wynikających z umów dwustronnych dotyczących przejść granicznych) oraz utrzymanie obiektów pozostałych po przejściach granicznych na wewnętrznych granicach Schengen;
37 środki na realizację rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” wraz z programem wieloletnim; 52 środki na realizację „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007–2011” przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej wraz programem wieloletnim; 63 uzupełnienie wydatków na realizację ustawy o dowodach osobistych,

13) plan finansowy instytucji gospodarki budżetowej z zał. nr 13:
a) Centralny Ośrodek Informatyki;
b) Centrum Usług Logistycznych;
14) części budżetowej 75 – Rządowe Centrum Legislacji:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
15) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 750 – Administracja publiczna: dochody i wydatki, dotacje celowe, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

– uzupełnienie składu prezydium Komisji;

– rozpatrzenie sprawozdania z działalności NIK w 2011 r. w zakresie Departamentów: Administracji Publicznej oraz Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego;

– przyjęcie propozycji do planu pracy NIK w 2013 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Nowicki** podsekretarz stanu, zastępca szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Magdalena Młochowska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Michał Deskur** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami, **Maciej Berek** prezes Rządowego Centrum Legislacji wraz ze współpracownikami, **Dariusz Atłas** dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Marek Bieńkowski** p.o. dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Wojciech Marciniak** dyrektor Biura Finansów w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej wraz z współpracownikiem, **Grzegorz Dziewit** zastępca szefa zarządu Biura Ochrony Rządu wraz ze współpracownikiem, **Arkadiusz Szymański** dyrektor generalny Urzędu do Spraw Cudzoziemców, **Kazimierz Bujakowski** prezes Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, główny geodeta kraju wraz ze współpracownikami, **Bogusław Czaja** zastępca głównego księgowego Centrum Usług Wspólnych wraz z współpracownikiem, **Olaf Osica** dyrektor Ośrodka Studiów Wschodnich, **Beata Kalicka** przewodnicząca Zarządu Krajowego Związku Zawodowego Pracowników Cywilnych MSWiA wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Lewicka** przewodnicząca Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ Pracowników Policji, **Mirosława Grabowska** dyrektor Centrum Badania Opinii Społecznej oraz **Jacek Czaputowicz** dyrektor Krajowej Szkoły Administracji Publicznej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Pilarska, Jacek Karolak** oraz **Andrzej Wolin** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Biernacki (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji, na którym zajmiemy się rozpatrzeniem i zaopiniowaniem dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. (druk nr 447) wraz z Analizą NIK w zakresie: części budżetowej 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów; trzyletni plan limitu mianowań urzędników; plan finansowy; rezerwy celowe. Zakładamy, że skończymy to do 15.45. O 15.45 będzie Administracja publiczna, rezerwy celowe, wyznania religijne. Na 17.00 przewidziane są Sprawy wewnętrzne – może tu być jak zawsze dużo dyskusji, więc mamy na to przynajmniej godzinę. O godz. 18.00 jest Rządowe Centrum Legislacji, a o 18.30 – Budżety wojewodów ogółem. Zakładam, że jeżeli będzie dochodziło do jakichś rozstrzygnięć w formie głosowań, to odbędzie się to około godz. 18.00, żeby każdy mógł swobodnie się poruszać i funkcjonować, bo wiem, że odbywają się równolegle inne posiedzenia Komisji.

Proszę, pani prof. Łybacka.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

W kwestii formalnej, panie przewodniczący. Bardzo proszę o rozszerzenie dzisiejszego porządku obrad o punkt: uzupełnienie składu prezydium Komisji. I ze swej strony chciałabym prosić o uwzględnienie kandydatury pani poseł Stanisławy Prządki.

Przewodniczący poseł Marek Biernacki (PO):

Uważam, że jest jeszcze jedno miejsce wolne w prezydium i przy tej równowadze można byłoby je uzupełnić. Wiem, że ustalenia dotyczące kształtu prezydiów odbywają się na poziomie szefostwa partii, w każdym razie ja jestem otwarty, możemy ten punkt na końcu posiedzenia rozpatrzyć. Nie mam nic przeciwko temu.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, za gotowość podjęcia tego bardzo…

Przewodniczący poseł Marek Biernacki (PO):

Dlatego proszę inne ugrupowania o uwagi, jeżeli mają inne zdanie. Podkreślam, że jestem w tym temacie osobą otwartą. Uważam, że zawsze lepiej jest szukać konsensusu, niż działać, opierając się tylko na zwyczajnej matematyce.

Rozpoczynamy rozpatrywanie punktu 1. Witam bardzo serdecznie pana ministra Wojciecha Nowickiego, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu, zastępca szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Wojciech Nowicki:

Dzień dobry, państwu. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, w informacji o realizacji budżetu w 2011 r. przedstawiona została szczegółowa analiza dochodów i wydatków części 16 – KPRM, dlatego w swoim wystąpieniu ograniczę się jedynie do syntetycznej prezentacji wykonania budżetu części 16.

Dochody zostały zrealizowane w kwocie 36.938 tys. zł. W stosunku do roku 2010 wykonanie dochodów spadło o 1.568 tys. zł, tj. o 4,1%. Główne źródło dochodów KPRM w 2011 r. stanowiła wpłata środków ze zlikwidowanego rachunku pomocniczego, na którym gromadzone były środki pochodzące z podziału zysków Centrum Obsługi KPRM, a przeznaczone na dofinansowanie inwestycji – 34.699 tys. zł, oraz dopłata wynikająca z rocznego rozliczenia 50% wpłaty z zysku CO KPRM za 2010 r. w kwocie 816 tys. zł.

Wydatki budżetowe zostały zrealizowane w wysokości 126.647 tys. zł, tj. 91,8% planu po zmianach. Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2011 r. wydatki w wysokości 118.586 tys. zł zostały w ciągu roku zwiększone do kwoty 137.915 tys. zł, tj. o 19.329 tys. zł, z tego z rezerwy ogólnej o kwotę 4500 tys. zł, z rezerw celowych o kwotę 14.829 tys. zł.

Wydatki KPRM w 2011 r. realizowane były w trzech działach klasyfikacji budżetowej: 710 – Działalność usługowa, 750 – Administracja publiczna, 752 – Obrona narodowa. W ramach działu 710 – Działalność usługowa sfinansowano dotację podmiotową dla fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej w kwocie 3124 tys. zł, w tym na wynagrodzenia osobowe – 1586 tys. zł, wynagrodzenia osób zatrudnionych na umowę o dzieło lub zlecenie – 741 tys. zł, zakup usług takich jak czynsz, usługi pocztowe i telefoniczne, usługi koordynatorów, naprawy i remonty – 763 tys. zł.

W dziale750 – Administracja publiczna wydatki zrealizowane zostały w wysokości 123.514 tys. zł, tj. 91,6% planu po zmianach oraz 107% w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r., z tego dotacje, świadczenia na rzecz osób fizycznych i wydatki bieżące wyniosły 112.586 tys. zł, wydatki majątkowe – 488 tys. zł, wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej 10.440 tys. zł. W dziale tym zablokowano środki w wysokości 5381 tys. zł. Poszczególne pozycje działu 750 kształtują się następująco: realizacja zadań i zapewnienie funkcjonowania KPRM – 88.213 tys. zł, co stanowi 91,5% w stosunku do planu po zmianach i 99,5% w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r. Były to głównie wydatki na wynagrodzenia ogółem 46.830 tys. zł, pochodne od wynagrodzeń – 6917 tys. zł, zakup towarów i usług – 24.439 tys. zł, podróże służbowe krajowe i zagraniczne – 1170 tys. zł, wydatki majątkowe – 45 tys. zł. Kolejna pozycja to wydatki związane z działalnością Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia 8761 tys. zł, co stanowi 99,4% w stosunku do planu po zmianach i 103,9% w sto-

sunku do ustawy budżetowej na 2011 r., w tym wynagrodzenia ogółem 4962 tys. zł, zakup towarów i usług 1646 tys. zł, podróże służbowe krajowe i zagraniczne 446 tys. zł, wydatki majątkowe 388 tys. zł.

Dotacja podmiotowa dla Krajowej Szkoły Administracji Publicznej wyniosła 8832 tys. zł. Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie UE – 3908 tys. zł, w tym wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zaangażowanych w realizację programu – 399 tys. zł, zakup usług – 2606 tys. zł, zakup materiałów – 473 tys. zł, podróże służbowe zagraniczne – 212 tys. zł, szkolenia – 33 tys. zł, stypendia – 16 tys. zł, wydatki majątkowe – 55 tys. zł.

Na nagrody Prezesa Rady Ministrów za rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz działalność naukową i naukowo-techniczną lub artystyczną przeznaczona była kwota 2317 tys. zł. Na sfinansowanie, powstałych po 10 kwietnia 2010 r., kosztów związanych z tragiczną katastrofą rządowego samolotu pod Smoleńskiem, które nie zostały pokryte w 2010 r. – 4473 tys. zł. Na działalność Rady do Spraw Uchodźców przeznaczono 753 tys. zł, na sfinansowanie szkoleń centralnych dla urzędników służby cywilnej – 212 tys. zł, na pomoc zagraniczną – 48 tys. zł, w ramach której sfinansowano dwa projekty – staże dla przedstawicieli Sekretariatu Gabinetu Ministrów Ukrainy przeprowadzone w KPRM oraz wsparcie dobrego rządzenia w Gruzji i na Ukrainie poprzez promowanie zarządzania jakością w administracji publicznej. Na sfinansowanie kosztów przyjazdów edukacyjnych młodzieży izraelskiej do Polski przeznaczono 185 tys. zł, na działalność Rady do Spraw Polaków na Wschodzie 94 tys. zł, a na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 10.440 tys. zł, co stanowi 86,5% wykonania planu po zmianach. W ramach powyższej kwoty sfinansowano m.in. wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zaangażowanych w realizację projektów w kwocie 4434 tys. zł.

Ponadto w 2011 r. KPRM w ramach trzech programów: Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Program Operacyjny Pomoc Techniczna oraz Program PROGRESS realizowała ogółem 16 projektów. W przypadku 13 projektów wydatki na ich realizację ujęte zostały także w ramach budżetu środków europejskich.

Wydatki budżetu środków europejskich części 16 – KPRM w 2011 r. wyniosły 29.411 tys. zł, co stanowiło 89,8% wykonania planu po zmianach. Wydatki działu 750 stanowiły 97,5% ogółu wydatków części 16. W ramach ostatniego działu, 752 – Obrona narodowa, wydatki wyniosły 9 tys. zł, co stanowi 39,1% wykonania planu.

Wydatki 2011 r. części 16 – KPRM klasyfikowane były także w ujęciu zadaniowym w podziale na 5 funkcji, 7 zadań, 8 podzadań oraz 12 działań. Podstawową funkcją realizowaną przez dysponenta części 16 – KPRM była funkcja pierwsza: Zarządzanie państwem.

W 2011 r. limit mianowań przyjęty w „Trzyletnim planie limitu mianowań urzędników w Służbie Cywilnej na lata 2011–2013" (decyzja Rady Ministrów z dnia 28 września 2010 r.) wynosił 500 osób, co znalazło potwierdzenie w art. 17 ustawy budżetowej na 2011 r. W 2011 r. prawo do mianowania w Służbie Cywilnej z dniem 1 grudnia 2011 r. uzyskało łącznie 497 osób, w tym 431 urzędników Służby Cywilnej oraz 66 absolwentów Krajowej Szkoły Administracji Publicznej, którzy w 2011 r. złożyli wniosek o mianowanie.

Omawiając realizację planu finansowego instytucji gospodarki budżetowej Centrum Usług Wspólnych, chciałbym przede wszystkim zwrócić uwagę na to, że przychody CUW wyniosły 148.698 tys. zł, co stanowi 105,1% planu po zmianach. Głównym źródłem przychodów była sprzedaż usług w wydziale wydawnictw i poligrafii. Koszty CUW wyniosły 110.043 tys. zł, co stanowi 93% planu po zmianach, w tym wynagrodzenia ogółem w wysokości 37.206 tys. zł stanowiły 33,8% ogółu kosztów Centrum.

Wysoka Komisjo, panie i panowie posłowie, przedstawiając najistotniejsze informacje, pragnę podkreślić, że w 2011 r. w części 16 – KPRM prowadzona była bieżąca analiza wykorzystania środków budżetowych, mająca na celu oszczędne i racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi. Co kwartał sporządzane były sprawozdania z wykonania budżetu. Na podstawie informacji dotyczących przebiegu realizacji budżetu dokonywane były niezbędne zmiany w planach finansowych. Ponadto w 2011 r. wprowadzono blokadę wydatków w budżecie krajowym na kwotę 5381 tys. zł, o czym wspominałem, oraz

w budżecie środków europejskich na kwotę 2851 tys. zł. Dodatkowo informuję, iż realizacja budżetu za 2011 r. w części 16 – KPRM została pozytywnie oceniona przez NIK. Uzyskiwane dochody były terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. Dokonywanie wydatków następowało w granicach kwot określonych w planie finansowym z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem. Wydatki realizowane były w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Dziękując państwu za uwagę, proszę o przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu części 16 – KPRM za 2011 r.

Przewodniczący poseł Marek Biernacki (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Koreferat przedstawi pani poseł Dorota Rutkowska.

Poseł Dorota Rutkowska (PO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, panie ministrze, szanowni państwo. Informacja o realizacji budżetu w 2011 r. przygotowana przez KPRM jest bardzo przejrzysta, bardzo dokładna i myślę, że każdy może swobodnie się z nią zapoznać. Ja jednak pozwolę sobie na kilka uwag, które nasunęły mi się podczas analizowania sprawozdania.

W sposób istotny uległa zmianie struktura wykonywanych dochodów, które w ubiegłym roku stanowiły aż 1694% wykonania planu. Jest to poniekąd wynik przekształcenia Centrum Obsługi KPRM w Centrum Usług Wspólnych, którego zadaniem jest zapewnienie technicznych, w tym teleinformatycznych warunków pracy Kancelarii. Mówię „poniekąd", gdyż utworzenie CUW nie nastąpiło nagle. O tym, że gospodarstwa pomocnicze zostaną zlikwidowane, a zadania CO KPRM przejmie nowa instytucja, wiadomo było już w 2009 r., co związane było z wejściem w życie ustawy o finansach publicznych z 29 sierpnia 2009 r. Chciałam zadać panu ministrowi pytanie, czemu te środki nie zostały uwzględnione w ustawie budżetowej? Ta nowa instytucja gospodarki budżetowej objęta została kontrolą NIK. Sprawdzono m.in. procedury zamówień publicznych. Kontrolerzy nie wykazali żadnych nieprawidłowości, wskazali jedynie na konieczność nadania Centrum nowego regulaminu.

Przejdę teraz do wydatków. W trakcie roku plan wydatków w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2011 został zwiększony o 19.329 tys. zł. Jak wspomniał pan minister, plan po zmianach wyniósł 134.768 tys. zł i został zrealizowany w 91,6% w stosunku do planu po zmianach i 107% w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r. Warto podkreślić, że wydatki związane z realizacją statutowych i ustawowych zadań kancelarii premiera zostały sfinansowane niemal w 100%. Podobnie jest z wykonaniem budżetu w zakresie dotacji. Jeśli chodzi o współfinansowanie zadań z udziałem środków europejskich, to tu również widać dbałość o racjonalność tych wydatków i mówię tu także o wpływach z rezerw celowych.

Największe wydatki w omawianej części budżetu poniesione zostały na finansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi, ale w stosunku do planu były niższe o 3,5%. Niepełne wykorzystanie środków spowodowane było niepełną realizacją zatrudnienia, co wskazuje na działania zmierzające do zmniejszenia zatrudnienia w KPRM, zgodnie z założeniami ustawy o racjonalizacji zatrudnienia w państwowych jednostkach budżetowych sektora finansów publicznych w latach 2011–2013. Niepełne wykonanie planu wydatków wynikało także m.in. z niewykorzystania środków w wysokości ponad 4500 tys. zł na czartery samolotów. Zresztą w związku z nadmiarem środków szef Kancelarii czterokrotnie dokonywał blokad wydatków, o czym niezwłocznie informował ministra. Przed chwilą słyszeliśmy to także z ust pana ministra. Takie tendencje, moim zdaniem, wskazują na racjonalne gospodarowanie budżetem przez kancelarię premiera. Wątpliwości może budzić samo prognozowanie dochodów, jak i planowanie wydatków, które w efekcie rozmija się z ich wykonaniem. Jest to zjawisko powtarzające się od lat i według Biura Analiz Sejmowych może to świadczyć o niedoskonałości używanych narzędzi prognozowania i planowania. I na tę kwestię chciałabym zwrócić szczególną uwagę kierownictwu KPRM. Z analiz BAS wynika jednak, że limity wydatków nie zostały przekroczone, a środki z rezerwy ogólnej i rezerw celowych zostały wykorzystane prawidłowo.

Zapoznałam się również z raportem NIK. Jest w nim kilka istotnych uwag, które z pewnością przyczynią się do eliminowania pewnych niedoskonałości w trakcie prac nad budżetem, choćby kwestia ulgowych przejazdów kolejowych, ale widzę, że akurat w tej kwestii są prowadzone dodatkowe ustalenia, czy nadpłaconego abonamentu radiowo-telewizyjnego. Generalnie jednak NIK pozytywnie opiniuje sprawozdanie budżetowe za rok 2011 w części 16.

Panie przewodniczący, budżet, prace KPRM zawsze pozostają w sferze dużego zainteresowania – w końcu głównym zadaniem kancelarii jest zarządzanie państwem. Myślę, że na ten temat będziemy tu jeszcze dzisiaj dyskutować. Opierając się jednak na sprawozdaniu pana ministra, którego wysłuchaliśmy przed chwilą, na szczegółowej informacji dotyczącej wykonania budżetu, przygotowanej w formie pisemnej przez KPRM, po zapoznaniu się z raportem NIK, a także opinią BAS zwracam się do Wysokiej Komisji o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w części 16. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Górski sygnalizował chęć zadania pytania. Jeżeli inne osoby także chciałyby zadać pytanie, to proszę badzo. Udzielam głosu panu posłowi Górskiemu.

Poseł Artur Górski (PiS):

Gwoli sprostowania – chciałbym zadać kilkanaście pytań.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Proszę bardzo.

Poseł Artur Górski (PiS):

Dziękuję bardzo. Jest kilka rzeczy niepokojących. Oczywiście można powiedzieć, że błędy, braki, niedopatrzenia, które mają miejsce, nie miały wpływu na bardzo złe wykonanie budżetu, niemniej pewne zjawiska są niepokojące. W sprawozdaniu NIK są zastrzeżenia dotyczące poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz terminowości zapisów księgowych – są tu podane konkretne przykłady, zwraca się m.in. uwagę na nieuzasadnione długotrwałe zatwierdzanie dokumentów pod względem merytorycznym. I tu rodzi się pierwsze pytanie: dlaczego niektóre dokumenty były zatwierdzane przez tak długi czas, że spowodowało to konieczność pokrywania faktur w miesiącach nierozliczeniowych? NIK zwraca uwagę na jedną istotną rzecz, że niby z jednej strony w tym przypadku te kwestie są dość drobne, można by tak powiedzieć, a z drugiej strony one się notorycznie powtarzają, co roku jest ten sam problem, jakby ktoś nie czuwał nad przepływem dokumentów księgowych, i stąd rodzą się pytania. Zdaniem NIK zawodzą procedury kontroli zarządczej. Dlaczego zawodzą procedury kontroli zarządczej? Będę wdzięczny za odpowiedź na to pytanie. Dlaczego kontrola zarządcza w tym aspekcie jest po prostu nieskuteczna? To moje pierwsze pytanie.

Drugie pytanie dotyczy kwestii, o której tu wspomniano, a na którą zwraca uwagę NIK. Pani poseł, moja przedmówczyni, bardzo powierzchownie ten temat poruszyła, a chodzi o nieracjonalne wydatkowanie środków na zakup przejazdów kolejowych z 50-procentową ulgą. Pragnę zwrócić uwagę, że mamy do czynienia z dwiema kategoriami tych ulg, dotyczących 26 uprawnień przeznaczonych do realizacji podróży służbowych oraz 121 uprawnień przeznaczonych do celów służbowych, z możliwością wykorzystania ich przez pracowników do celów prywatnych. To, szczerze mówiąc, budzi moją wątpliwość, bo o ile mi wiadomo, w celach prywatnych nie powinno się wydawać środków publicznych, niemniej NIK zwraca uwagę, że przygotowując pewne zamówienie dotyczące pakietu ulg, nie przeprowadzono generalnie analizy wykorzystania tych ulg w poprzednich latach. Po prostu okazuje się, że w wielu przypadkach osoby, które otrzymały takie uprawnienia, albo z nich nie korzystały, albo korzystały z nich tak rzadko, że tak naprawdę wypadało to niekorzystnie w sensie finansowym. I tu rodzi się pytanie: jak wygląda to kalkulowanie, obliczanie zapotrzebowania na uprawnienia dotyczące przejazdów z ulgą kolejową do 50%?

Wspomniała pani także – to jest tak ewidentna sprawa – o niepoliczeniu odbiorników radiowych i telewizyjnych. Jest to sprawa, o której lepiej nie mówić, bo to wstyd,

że KPRM nie wie, ile odbiorników radiowych i telewizyjnych ma na stanie i później się okazuje, że jest nadpłata.

Mam jeszcze kilka pytań. Niektóre kwestie można byłoby oczywiście rozwinąć, ale pozwolę sobie zadać pytanie. Otóż w sprawozdaniu NIK jest informacja, że CUW nie posiadało regulaminu organizacyjnego, który jest wymagany przez ustawę o finansach publicznych. Czy taki regulamin jest już uchwalony? Kiedy został przyjęty i dlaczego tak późno?

Pozwolę sobie zadać jeszcze dwa pytania. W opinii przedstawionej przez BAS – tak myślę – jest informacja, że jeżeli chodzi o współfinansowanie projektów z udziałem środków UE, zrealizowano plan po zmianach tylko w 86,5%. Wiemy, że w przypadku środków budżetowych, jeżeli zadania pozostaną niezrealizowane, te środki po prostu wracają do budżetu. W przypadku przedsięwzięć, które są współfinansowane ze środków UE, konsekwencje braku ich realizacji są znacznie poważniejsze. Będę prosił o wyjaśnienie tej kwestii.

I już ostatnie pytanie. Rząd twierdzi, że chce oszczędzać, tymczasem jedną z największych dotacji budżetowych wciąż jest dotacja dla Centrum Badania Opinii Społecznej. Kiedy rząd wreszcie przestanie finansować instytucję wykonującą usługi, które o wiele taniej można kupić na rynku w firmach komercyjnych? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania? Skoro nie ma, to oddaję głos panu ministrowi.

Podsekretarz stanu w KPRM Wojciech Nowicki:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, jeśli można, na część pytań postaram się odpowiedzieć, ale będę prosił również o możliwość udzielenia głosu osobom, których odpowiedzi będą bardziej dokładne, precyzyjne i wyczerpujące.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Oczywiście, panie ministrze, w ramach odpowiedzi proszę swobodnie dysponować głosami swoich współpracowników.

Podsekretarz stanu w KPRM Wojciech Nowicki:

Jeśli chodzi o kwestię, którą poruszała na wstępie pani poseł, dotyczącą planowania dochodów, to poproszę panią dyrektor Biura Budżetowo-Finansowego o głębsze wyjaśnienia. Ja natomiast powiem, że planowanie dochodów, przygotowywanie planu budżetu kancelarii i CUW miało miejsce w połowie roku czy przed jesienią, a do powołania IGB (instytucji gospodarki budżetowej) decyzją Rady Ministrów doszło jesienią, więc trudno było planować coś, co nie było jeszcze usankcjonowane prawnie. Są jeszcze pewne szczegóły dotyczące zobowiązań CUW, ale o tym powie pani dyrektor Kłódkowska, jeśli byłaby tak uprzejma.

Dyrektor Biura Budżetowo-Finansowego KPRM Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz:

Szanowni państwo, jeśli chodzi o dochody, o których pan minister wcześniej wspomniał, to głównym ich źródłem była wpłata środków z likwidowanego rachunku pomocniczego, na którym gromadzone były środki pochodzące z podziału zysków wtedy jeszcze gospodarstw pomocniczych, a były one przeznaczone na dofinansowanie inwestycji. To, że te środki nie zostały zgłoszone do planu dochodów, związane było z tym, że było bardzo dużo zobowiązań zaciągniętych przez kancelarię i trwały zamówienia publiczne, w związku z tym trudno nam było tak naprawdę zgłaszać pieniądze, które mieliśmy już zaangażowane w procedury zamówień publicznych oraz w procedury realizacji różnych zadań. W momencie, kiedy zakończono rok budżetowy, była możliwość rozliczenia tych środków i okazało się, że kwota w wysokości 34.699 tys. zł pozostała kwotą wolną, którą przekazaliśmy do budżetu państwa.

Podsekretarz stanu w KPRM Wojciech Nowicki:

Jeśli można, to na pytanie pana posła Górskiego dotyczące kwestii nieterminowego księgowania, opisywania dokumentów księgowych, która była podnoszona przez NIK, również odpowie pani dyrektor.

Dyrektor biura KPRM Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz:

Jeśli chodzi o merytoryczne tak naprawdę zatwierdzanie dokumentów, to wiąże się to z tym, że w kancelarii każdy dokument jest oglądany bardzo szczegółowo, potrzebujemy wszelkich uzasadnień, a tak naprawdę było to związane z notami, które otrzymywaliśmy za czartery samolotów. Trudno jest przeanalizować w ciągu kilku dni noty, które dotyczyły dość długich okresów. Co prawda zostało zmienione zarządzenie dyrektora generalnego i każda komórka w kancelarii została zobowiązana do przekazywania do Biura Budżetowo-Finansowego kopii dokumentu księgowego, który wpływa do kancelarii. Poza tym jesteśmy przed wdrożeniem systemu informatycznego ERP dotyczącego księgowości i mamy nadzieję, wręcz jesteśmy pewni, że on usprawni prace i w przyszłym roku nie będzie podobnych zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Czy przedstawiciele KPRM zakończyli odpowiedzi na pytania? Jeśli nie, to bardzo proszę o dokończenie odpowiedzi, a potem udzielę głosu panu posłowi Górskiemu, jeżeli będzie pan miał jeszcze potrzebę zadania pytania.

Podsekretarz stanu w KPRM Wojciech Nowicki:

Padło pytanie o finansowanie CBOS. Ta kwestia jest regulowana ustawowo, więc trudno nam odnosić się do tego, że Kancelaria finansuje CBOS. Ustawa tak to reguluje, więc należałoby może zmienić prawo i wtedy można byłoby się do tego odnosić.

Natomiast jeśli chodzi o kwestie dotyczące zakupu biletów z 50-procentową zniżką, a także o kwestię abonamentu RTV, to poproszę pana dyrektora generalnego, żeby powiedział kilka słów na ten temat.

Dyrektor generalny KPRM Lech Marcinkowski:

Przede wszystkim chciałbym zapewnić, że żadne legitymacje uprawniające do zniżek przy zakupie biletów PKP nie zostały zakupione dla celów prywatnych. To sformułowanie wynika z rozróżnienia, które zostało wprowadzone. Wszystkie legitymacje zostały zakupione dla celów służbowych, ale ponieważ koszt został już poniesiony, to w przypadku pracowników, którzy chcieliby z tych legitymacji korzystać także dla celów prywatnych, taka możliwość została im przyznana. Jednak to rozróżnienie wynika bardziej z powodów podatkowych, ponieważ korzystając z takiej legitymacji dla celów także prywatnych, pracownicy musieli złożyć oświadczenie, w którym wyrażają zgodę na doliczenie kosztu zakupu takiej legitymacji do ich przychodu. I miało to miejsce we wszystkich przypadkach, w których taki zakup nastąpił.

Natomiast jeżeli chodzi o abonament RTV i liczbę odbiorników radiowych i telewizyjnych, to znamy tę kwotę i znaliśmy ją wówczas. Ruchy na majątku w ostatnich dniach czy tygodniach 2011 r. spowodowały pewną nieścisłość pomiędzy tym, co zapłaciliśmy, a tym, co mieliśmy, ale wiedzieliśmy o tym jeszcze zanim NIK zwróciła nam na to uwagę i mieliśmy przygotowane wystąpienie o zwrot tej nadpłaty. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani Mirosława Grabowska z CBOS.

Dyrektor Centrum Badania Opinii Społecznej Mirosława Grabowska:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, miałam nadzieję, że w tym roku poseł Górski odpuści swoją Kartaginę, ale tak się nie stało, więc także ja czuję się w obowiązku odpowiedzieć. Rzeczywiście CBOS, tak jak pan minister powiedział, funkcjonuje na podstawie ustawy z 1997 r., która wyznacza pięć zadań, jakie CBOS ma wypełniać. To jest nie tylko przeprowadzanie badań, ale także gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie danych oraz upowszechnianie wiedzy o opinii społecznej, o czym może powinnam powiedzieć na początku. Te zadania CBOS wykonuje i choć są to kwestie szczegółowe, to chcę państwa zapewnić, że ewentualna likwidacja CBOS na drodze ustawowej spowodowałaby, że rząd nie miałby ani badań, ani oszczędności. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan dyrektor Zielecki sygnalizował chęć zabrania głosu.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK Dariusz Zielecki:

Odniosę się do wystąpienia pana dyrektora generalnego Kancelarii, bo chciałbym, żeby Wysoka Komisja miała pełną jasność w sprawie kwestii dotyczących podatku od osób fizycznych. Zdaniem NIK nie jest tak, że jednym pracownikom można doliczać przychód ze stosunku pracy, wykazywać to w PIT, a innym nie. Naszym zdaniem wszyscy pracownicy, niezależnie od tego, czy przyznano im możliwość korzystania z przejazdów ulgowych w celach prywatnych, czy tylko w celach służbowych, powinni mieć to ujęte w PIT jako przychód z tytułu stosunku pracy. Wyniknął tu pewien spór pomiędzy KPRM a NIK i były w tej sprawie zastrzeżenia zgłoszone do Kolegium NIK, które uznało, że absolutnie nie ma podstawy, żeby rozróżniać grupy pracowników – w każdym przypadku to doliczenie powinno nastąpić.

Jeżeli chodzi o abonament radiowo-telewizyjny, to oczywiście każdy ma prawo do obrony i może powiedzieć, że w trakcie kontroli NIK o tej nadpłacie było już wiadomo. Niemniej jednak fakty są takie: w styczniu 2012 r. zapłacono nie takie kwoty, jak należy, i tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Pan minister sygnalizował, że głos zabierze jeszcze jeden ze współpracowników.

Podsekretarz stanu w KPRM Wojciech Nowicki:

Tak, w kwestii, którą pan poseł podnosił, dotyczącej współfinansowania projektów z udziałem środków unijnych, prosiłbym panią dyrektor Kłódkowską o zabranie głosu.

Dyrektor biura KPRM Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz:

Jeśli chodzi o wykonanie w wysokości 86,5% środków, to było to związane głównie z oszczędnościami, które wyniknęły podczas procesu zamówień publicznych. Wszystkie zadania na pewno zostały przez kancelarię zrealizowane, natomiast oszczędności były związane tylko i wyłącznie z procedurami zamówień publicznych.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Górski sygnalizował chęć zabrania głosu – czy pan to podtrzymuje? Jeśli tak, to proszę bardzo.

Poseł Artur Górski (PiS):

Przedstawiciel NIK już częściowo odniósł się do tego, o czym wyraźnie jest mowa w informacji NIK: że w latach 2009–2011 w odniesieniu do pracowników, którzy uzyskali uprawnienia do ulgowych przejazdów kolejowych w celach służbowych, kancelaria nie doliczała do ich dochodów z tytułu stosunku pracy kosztów zakupu uprawnień. Ale chciałbym, żeby pan dyrektor generalny to potwierdził, bo w informacji jest mowa o dwóch kategoriach osób. W 2011 r. zakupiono 26 uprawnień przeznaczonych do realizacji wyłącznie podróży służbowych. Rozumiem, że tylko w przypadku tych 26 osób nie doliczono kosztu zakupu tych uprawnień do ich dochodu, bo w przypadku 121 osób była możliwość wykorzystania tych uprawnień także do celów prywatnych i doliczenie nastąpiło, czyli że zarzut NIK dotyczy tylko tych 26 osób, tak? Chcę mieć pewność. A jak wykorzystano 10 uprawnień zakupionych jako rezerwa? – na to pytanie mi pan za chwilę odpowie.

Natomiast chcę powiedzieć, że jestem troszkę zdziwiony wypowiedzią pani dyrektor, która mówiła o niedotrzymaniu terminów z powodu tego, że proces oglądania każdego dokumentu jest szczegółowy i długo trwa. Z całym szacunkiem, pani dyrektor, ale daje pani do zrozumienia… Są dwa, a właściwie trzy wyjścia: pierwsze jest takie, że pewne osoby są niekompetentne i potrzebują wielokrotnie te dokumenty sprawdzać, drugie jest takie, że jakiś czynnik polityczny, ktoś, kto powinien to zatwierdzić, zbyt długo zastanawia się nad wzięciem odpowiedzialności za dany wydatek, a trzecia sugestia pani dyrektor może być taka, że być może prawo jest źle skonstruowane i przepisy określają zbyt krótkie terminy dla wykonywania tych czynności. Ja nie potrafię odpowiedzieć, którą z tych trzech kwestii pani w swojej wypowiedzi sugerowała, niemniej dopóki prawo jest takie, a nie inne, i określa konkretne terminy, trzeba się ich trzymać i żadne zbyt długie oglądanie nie uzasadnia tych opóźnień.

Jeśli chodzi o CBOS, to całkowicie nie mogę się zgodzić z opinią pani dyrektor, że w przypadku likwidacji CBOS rząd nie miałby ani badań, ani oszczędności. Postaram się jeszcze w tym roku przygotować stosowny projekt ustawy – mam nadzieję, że rząd, dbając o oszczędności, mnie poprze – likwidujący CBOS, dlatego że zadania, które CBOS wykonuje, tak naprawdę rząd spokojnie może zakupić na wolnym rynku za znacznie mniejsze pieniądze. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):
Dziękuję bardzo. Czy pan minister chciałby się ustosunkować?

Podsekretarz stanu w KPRM Wojciech Nowicki:
Tak, ale jeśli można, poproszę panią dyrektor Kłódkowską o odniesienie się do kwestii dotyczącej faktur.

Dyrektor biura KPRM Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz:
Szanowni państwo, chciałabym doprecyzować, bo powiedziałam o oglądaniu dokumentów, ale miałam na myśli także docieranie do dokumentów źródłowych, czyli potwierdzanie danego wydatku. Nie wspomniałam też o tym, że czasem dokumenty były wystawione błędnie przez wykonawcę danych usług, stąd też nie chodzi o to, że dane osoby są niekompetentne albo że brakuje osoby, która ma zatwierdzić, bo w kancelarii są osoby jak najbardziej kompetentne, natomiast żeby to było celowe, dokładne i żeby nie było żadnych zarzutów, że coś było źle wykonane przez kancelarię, to niestety musi to być dokładnie sprawdzone. To są pieniądze publiczne i na pewno każdy dokument musi być potwierdzony. Chciałabym też zaznaczyć, że wszystkie dokumenty, a tak naprawdę było ich aż 5 na ponad 100 tys. operacji, które miały miejsce w kancelarii w roku 2011, były opłacone w terminach, także nie było ani żadnych odsetek z tego tytułu, ani tym bardziej naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):
Dziękuję bardzo.

Poseł Artur Górski (PiS):
Nie padła jeszcze odpowiedź na jedno z moich pytań.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):
To proszę już wykorzystać inne… Czy pan minister jeszcze…

Podsekretarz stanu w KPRM Wojciech Nowicki:
Akurat regulamin CUW jest na końcowym etapie uzgodnień. Opóźnienie, które pana posła niepokoi, na pewno wynika z tego, że w tej chwili CUW troszeczkę musi przeorganizować swoją działalność z tej racji, że od przyszłego roku *de facto* przestaje funkcjonować w tak dużym wymiarze jak dotąd poligrafia, które zajmowała się publikacją „Monitora B", ustawowo likwidowanego od stycznia 2013 r. Więc może z tego tytułu…, ale regulamin jest już na ostatnim etapie uzgodnień, więc lada moment będzie gotowy.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):
Dziękuję. Jeszcze pan dyrektor Zielecki.

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Zielecki:
Przepraszam, że zabieram czas Wysokiej Komisji, ale wypowiedź pani dyrektor sugerowała, że NIK uprawia jakieś czepianie się, jeżeli chodzi o system kontroli zarządczej. Natomiast dla uściślenia: to nie jest 5 ze 100 tys. operacji, tylko kilka spośród 186, które zbadaliśmy, i naprawdę wzięliśmy już takie dokumenty, które ewidentnie świadczyły o tym, że nie było żadnych podstaw, aby oczekiwać na ich przekazanie do komórki finansowej przez 20 czy 40 dni. To są ewidentne przypadki i choć nie jest to oczywiście jakaś wielka skala, to zauważamy tu błąd w systemie kontroli zarządczej i prosimy, żeby kancelaria przyjęła to do wiadomości i coś z tym zrobiła. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):
Dziękuję bardzo…

Poseł Artur Górski (PiS):

Właśnie, panie przewodniczący, nie było odpowiedzi na pytanie na temat kontroli zarządczej. Co się dzieje z kontrolą zarządczą w kancelarii premiera?

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Mam prośbę, panie pośle, o odrobinę kultury. Panie dyrektorze, jeżeli chodzi o zadania NIK, to nikt nie kwestionuje tego, że NIK prawidłowo wykorzystuje swoje uprawnienia ustawowe. Rozumiem, że wyniki kontroli są i jeżeli posłowie będą zainteresowani, to mogą się z nimi zapoznać.

Panie pośle, umożliwiłem panu ministrowi udzielenie odpowiedzi na pytania, więc jeżeli pan minister zechce się ustosunkować, to proszę bardzo, a jak nie, to każdemu z nas parlamentarzystów przysługują inne środki kontroli, również sejmowej, w postaci interpelacji, zapytań, więc proszę o korzystanie także z nich.

Panie ministrze?

Podsekretarz stanu w KPRM Wojciech Nowicki:

Panie przewodniczący, jeśli pan pozwoli, to pani dyrektor jeszcze raz spróbuje wyjaśnić kwestię opóźnień w opisywaniu dokumentów księgowych i tego, jakich konkretnie dokumentów to dotyczyło. Natomiast w sprawie kontroli zarządczej poproszę o odpowiedź pana dyrektora.

Dyrektor biura KPRM Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz:

Chciałabym doprecyzować, bo ja nie powiedziałam o 100 tys. dokumentów, tylko o 100 tys. operacji gospodarczych, które miały miejsce w kancelarii – oczywiście NIK wylosował mniej dokumentów.

Natomiast dokumenty, o których wspomina pan poseł Górski, dotyczą głównie czarterów samolotów, o których wspominałam na samym początku swojej wypowiedzi. I tak jak wcześniej powiedziałam, one muszą być naprawdę dokładnie sprawdzone, zweryfikowane, żeby nie było żadnej podstawy do stwierdzenia, że środki publiczne były źle wydatkowane.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że jeszcze pan dyrektor.

Dyrektor generalny KPRM Lech Marcinkowski:

Mogę tylko zapewnić, że podejmujemy szereg działań, w tym działania dyscyplinujące, wręcz dyscyplinarne, organizacyjne, mające na celu skrócenie obiegu dokumentów, m.in. to, o czym powiedziała pani dyrektor, czyli zakup nowoczesnego programu finansowo-kadrowo-księgowego, który – jak wierzymy – usprawni obieg dokumentów.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, w takim razie zamykam dyskusję w tej części realizacji porządku obrad.

Chciałbym teraz przejść do kolejnych punktów, czyli części budżetowej 17 – Administracja publiczna, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 14 i części budżetowej 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne.

Za chwilę oddam głos pani minister Młochowskiej, a jeżeli chodzi o kancelarię premiera i urzędników zaproszonych przez pana ministra, to nikt państwa nie wygania, ale jeśli macie państwo inne obowiązki, to rozumiem, że udacie się państwo do nich. Dziękuję bardzo.

Pani minister, oddaję pani głos.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Magdalena Młochowska:

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, na początku chciałabym podkreślić, że w części 17 – Administracji publiczna NIK pozytywnie oceniła nasz budżet. W nawiązaniu do przekazanego Wysokiej Izbie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. uprzejmie informuję, że dochody i wydatki budżetu państwa realizowane były w części 17 początkowo przez MSWiA – do 17 listopada, a od 18 listopada do 31 grudnia przez MAiC.

Dochody osiągnięte w części 17 wyniosły 990 tys. zł. Wysoki poziom wykonania dochodów budżetowych w stosunku do planu, który wynosił 52 tys. zł, wynika głównie z dokonanych przez beneficjentów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Działanie 5.2 –Wzmocnienie potencjału administracji rządowej, Priorytet V – Dobre rządzenie) zwrotów dotacji, które zostały im przekazane w latach wcześniejszych, a w roku 2011 nastąpiło ich rozliczenie oraz naliczenie odsetek od dotacji i płatności wykorzystywanych niezgodnie z przeznaczeniem lub naruszeniem procedur. Chciałam zaznaczyć, zdecydowana większość, bo prawie 90% zwrotów wynika z oszczędności w projektach, a nie ze złego ich wykorzystania. Źle wykorzystane środki stanowią niewielką część całych dochodów budżetowych.

Wydatki budżetowe ustalone na kwotę 18.775 tys. zł w trakcie roku zostały zwiększone do kwoty 25.589 tys. zł. Wykonane zostały w wysokości 19.786 tys. zł, co stanowi 77% planu po zmianach. Środki wydatkowano m.in. na usługi, opłaty eksploatacyjne za wynajem powierzchni biurowej, czynsz, dostęp do sieci internetowej, obsługę prawną w ramach realizowanego projektu, delegacje służbowe, zakup mediów, szkolenia dla pracowników, udział w resortowych komisjach i posiedzeniach, m.in. Krajowej Komisji Uwłaszczeniowej, Komisji Heraldycznej, Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych.

Budżet środków europejskich części 17 przewidział wydatki w wysokości 119.448 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 116.800 tys. zł, co stanowi 97% planu. W ramach projektów realizowanych z udziałem środków europejskich wydatkowano łącznie 128.517 tys. zł, co stanowi 69% planu wydatków oraz 97,8% budżetu środków europejskich. Zadania były realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 5.2 Wzmocnienie potencjału administracji rządowej, Priorytet V – Dobre rządzenie oraz Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Środki wydatkowano przede wszystkim na wypłatę dotacji celowych, wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację programu, bieżące koszty utrzymania, m.in. opłaty pocztowe, dostęp do internetu, opłaty za telefon, czynsze.

Panie przewodniczący, panie i panowie, w związku z pozytywną oceną NIK proszę o pozytywne zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od stycznia do grudnia 2011 r. w części 17 – Administracji publiczna w zakresie działania 750 – Administracja publiczna.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Pani minister, gdyby pani mogła omówić także pozostałe punkty, czyli część budżetową 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 14 oraz część budżetową 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, a później przeprowadzimy łączną dyskusję nad tymi punktami.

Podsekretarz stanu w MAiC Magdalena Młochowska:

Dobrze, to znaczy część 43 jest nasza, natomiast jeśli chodzi o rezerwy, to cały czas pozostaje to w kompetencji MSW.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Czy taki przedstawiciel jest z panią?

Podsekretarz stanu w MAiC Magdalena Młochowska:

Nie wiem, my zgłaszaliśmy to komisji w zeszłym tygodniu, bo nie ma jeszcze ustawy o działach i to nie przeszło w nasze kompetencje.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Proszę dać mi chwilę. W tej sytuacji ja się oczywiście ustosunkuję jako koreferent do części 83 i do rezerwy z pozycji 14, natomiast panią minister prosiłbym o przedstawienie części budżetowej 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne.

Podsekretarz stanu w MAiC Magdalena Młochowska:

W części 43 budżet również został zaopiniowany pozytywnie przez NIK. W nawiązaniu do przekazanego Wysokiej Izbie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. uprzejmie informuję, że dochody i wydatki budżetu

państwa, tak jak w przypadku części 17, były realizowane pierwotnie przez MSWiA, a od 18 listopada przez MAiC.

Dochody w ustawie budżetowej zaplanowane na kwotę 86 tys. zł zostały wykonane w wysokości 112 tys. zł, co stanowi 130% planu. Głównym źródłem osiągniętych dochodów były nieplanowane zwroty dotacji niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, a także dotacji uznanych za pobrane w nadmiernej wysokości, a udzielonych organizacjom mniejszości narodowych i etnicznych oraz gminom, fundacjom, stowarzyszeniom i związkom przez władzę wdrażającą programy europejskie.

Wydatki w ustawie budżetowej zaplanowane w wysokości 113.264 tys. zł w trakcie realizacji budżetu zostały zwiększone o kwotę 1470 tys. zł do wysokości 114.734 tys. zł. Wydatki wykonano w wysokości 112.167 tys. zł, co stanowi 97,8% planu. Środki wydatkowano głównie na wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji resortowych – 2167 tys. zł, tzn. Komisji Majątkowej, Komisji Regulacyjnej, Komisji Regulacyjnej do Spraw Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Komisji Regulacyjnej do Spraw Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, Międzykościelnej Komisji Regulacyjnej. Wynagrodzenia wypłacano na podstawie umów zleceń, a przedmiotem umów była ocena wniosków o udzielenie dotacji na realizację w 2012 r. zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości mniejszości narodowych oraz udział w posiedzeniach i pracach Okrągłego Stołu poświęconego podsumowaniu realizacji zapisów polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 1991 r. oraz omówieniu sytuacji mniejszości niemieckiej w Polsce i obywateli niemieckich polskiego pochodzenia w Niemczech. Dalsze środki wydatkowano na podróże służbowe pracowników, które związane były z kontrolą merytoryczną zadań służących podtrzymywaniu tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych. Delegacje krajowe odbywały się również w związku z wizytami w parafiach i ośrodkach prowadzonych przez kościelne osoby prawne, które otrzymywały lub wnioskowały o dotacje. Na niepełne wykonanie miało m.in. wpływ zniesienie z dniem 1 marca 2011 r. Komisji Majątkowej.

Na dotacje wydatkowano kwotę 102.835 tys. zł z przeznaczeniem głównie na refundację dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne osób duchownych – tj. 89.185 tys. zł. Ponadto przekazane zostały środki m.in. dla Stowarzyszenia Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS, na poprawę jakości funkcjonowania programu romskiego, na dotacje dla 13 gmin na wymianę tablic informacyjnych wynikającą z ustalenia dodatkowych nazw miejscowości lub obiektów fizjograficznych w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz w języku regionalnym, dla Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce oraz Związku Romów Polskich na zadanie „Stypendia dla uczniów romskich szczególnie uzdolnionych" oraz „Edukacja – krok do lepszej przyszłości". Był to projekt Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na zadania pod nazwą „Studia podyplomowe: Nauczyciel języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej" i „Działalność służąca zachowaniu i rozwojowi języka łemkowskiego – kształcenie kandydatów na nauczycieli języka łemkowskiego". Ponadto udzielono dotacji Związkowi Romów Polskich na zadanie pod nazwą „Program stypendialny dla studentów romskich" oraz dla jednostek takich jak stowarzyszenia, towarzystwa, domy kultury, fundacje, związki, które realizowały zadania wynikające z ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym takie jak m.in. wydawanie czasopism, organizowanie festiwali i innych uroczystości, działalność chórów i zespołów, druk książek.

W ramach realizowanych projektów z udziałem środków UE wydatkowano 12.714 tys. zł, w tym: finansowanie z budżetu państwa środków europejskich – 10.973 tys. zł oraz współfinansowanie z wydatków budżetu państwa – 1766 tys. zł. Zadania realizowane były w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działania 1.3 – Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej, Poddziałanie 1.3.1 – Projekty na rzecz społeczności romskiej. Celem poddziałania jest wzrost poziomu zatrudnienia, edukacji, integracji społecznej i zdrowia społeczności romskiej.

Panie przewodniczący, panie i panowie, w związku z pozytywną oceną NIK proszę o pozytywne zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu za okres od stycznia do grudnia 2011 r. w części 43 – Wyznania religijne.

Jeśli mogę, to mam jedną sprawę. Ponieważ równolegle odbywa się posiedzenie komisji, na której również mam swoją część i muszę tam iść, to gdybym mogła upoważnić panią Beatę Rudzką, dyrektor Departamentu Budżetu, oraz panów dyrektorów od wyznań religijnych do odpowiedzi merytorycznych, będę wdzięczna.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Oczywiście, dziękuję bardzo. Dziękuję bardzo, pani minister, za szczegółowe przedstawienie tych części budżetowych. Akurat jeżeli chodzi o część budżetową 17, jak również rezerwę celową i część budżetową 43 to ja jestem koreferentem. Rzeczywiście to, co w części budżetowej 17 wydawało się niepokojące, to jest kwestia bardzo dużych dochodów. Specyfiką dochodów w tej części budżetowej zawsze było to, że nie da się ich przewidzieć, natomiast ja tutaj przyjmuję wytłumaczenie pani minister… Tak, proszę.

Podsekretarz stanu w MAiC Magdalena Młochowska:

Mówimy o dużej liczbie podmiotów, jednostek samorządu centralnego i to jakby *summa summarum* składa się na tak dużą kwotę, ponieważ każdy kolejny mały projekt w efekcie sprawia, że ta kwota taka jest.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

My, jako komisja, już któryś raz z kolei opiniując budżet, jesteśmy świadomi, że dochodów w tej części nie da się przewidzieć. Niemniej to, że tak naprawdę wykonanie dochodów stanowiło 222% wykonania z 2010 r., było czymś, co może budzić pewne wątpliwości, natomiast przyjmuję wytłumaczenie pani minister.

Jeżeli chodzi o kwestię części budżetowej 83 – Rezerwa celowa w zakresie pozycji 14 – Pomoc dla społeczności romskiej wraz z programem wieloletnim to ta rezerwa celowa wynosiła 10.000 tys. zł i została rozdysponowana w 99,8% planu. W związku z tym wydaje mi się, że z tym wydatkowaniem rzeczywiście nie było problemu. Pani minister niestety nie omówiła tej części, natomiast chciałbym komisji przypomnieć, że środki przewidziane w tej rezerwie są przekazywane do budżetu wojewodów z przeznaczeniem na działania związane z edukacją, mające na celu przede wszystkim poprawę wyników nauczania i poprawę frekwencji uczniów pochodzenia romskiego, zachowanie kultury i tożsamości etnicznej, na kwestie związane ze zdrowiem, jak również z poprawą sytuacji bytowej. Myślę, że w tak dużej rezerwie niewykorzystanie kwoty zaledwie 19 tys. zł pokazuje, że ta rezerwa została chyba bardzo słusznie zaplanowana i właściwie wydatkowana.

Odnosząc się do części 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, warto zaznaczyć, że odpowiedzialność, w cudzysłowie, za to, że wykonanie wydatków w tej części budżetowej, tak jak pani minister zaznaczyła, nie było tak duże, jak pierwotnie planowaliśmy, jest związana z zaoszczędzeniem 800 tys. zł w związku z rozwiązaniem jeszcze w poprzedniej kadencji Sejmu Komisji Majątkowej. W związku z tym to niepełne wykonanie wydatków tu także jest w pełni uzasadnione.

Zarówno część budżetowa 17, jak i część budżetowa 43 uzyskały pozytywną opinię NIK, w związku z czym rekomenduję komisji pozytywne zaopiniowanie tych części budżetowych. Natomiast w tym momencie oddaję głos posłom, jeżeli państwo macie jakieś pytania. Czy są jakieś pytania? Pan poseł Górski? Nie. Czy ktoś z zaproszonych gości chciałby odnieść się do kwestii wykonania części budżetowej 17 i części budżetowej 43? Nie widzę zgłoszeń. W związku z tym zamykam tę część posiedzenia komisji.

Rozumiem, że rozpatrywanie kolejnej części budżetowej przewidzieliśmy na godz. 17 i na tę godzinę zaprosiliśmy naszych gości z MSW? W takim razie ogłaszam 2-minutową przerwę, spróbujemy się skontaktować z MSW. Jeśli się nam to nie uda, to zapraszam posłów po przerwie na godz. 17. Proszę na razie o chwilę cierpliwości i pozostanie na sali. Natomiast jeżeli państwo zainteresowani częściami, których omawianie przed chwilą zakończyliśmy, macie inne zadania, to rozumiem, że się do nich prawdopodobnie udacie. Dziękuję bardzo.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Szanowni państwo, witam państwa po przerwie, wznawiamy posiedzenie komisji. Przechodzimy do kolejnych punktów naszego porządku pracy, czyli części budżetowej 42 i 85. Następnie mamy środki unijne, przychody i wydatki państwowych funduszy celowych związanych z pracą MSW, potem część budżetową 83, czyli rezerwy celowe związane z pracą MSW oraz plan finansowy gospodarki budżetowej z załącznika nr 13. Prosiłbym o łączną dyskusję i przede wszystkim łączne przedstawienie tych wszystkich części budżetowych. Oddaję głos panu ministrowi Deskurowi. Jeżeli pan minister będzie chciał udzielić głosu któremuś ze swoich współpracowników, to oczywiście proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Michał Deskur:

Dzień dobry, panie przewodniczący, bardzo dziękuję. Wysoka Komisjo, panie i panowie posłowie, w moim wystąpieniu omówię jedynie niektóre najistotniejsze wielkości dotyczące wykonania ubiegłorocznego budżetu. Szczegółowe dane dotyczące wykonania budżetu w roku 2011 zostały przedstawione Wysokiej Komisji w informacji przesłanej do państwa w dniu 20 czerwca br. Informacja zawiera również dane o poszczególnych formacjach i służbach resortu, w tym całościowo, tzn. za część 42 i 85, dane o dochodach i wydatkach Państwowej Straży Pożarnej i obrony cywilnej. Dlatego też moje wystąpienie zmierza jedynie do przedstawienia najistotniejszych zagadnień.

Szanowni państwo, w części 42 dochody wyniosły 82.825 tys. zł, tj. 123,4% planu oraz 113,8% dochodów osiągniętych w roku 2010, które wyniosły wówczas 72.779 tys. zł. Największą kwotę dochodów osiągnięto w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 67.366 tys. zł, głównie z tytułu różnych dochodów i opłat, grzywien i kar pieniężnych od osób prawnych oraz z najmu i dzierżawy składników majątkowych. Dla porównania dochody uzyskane w tym dziale w roku wcześniejszym wyniosły 60.115 tys. zł.

Planowane wydatki zgodnie z ustawą budżetową wynosiły łącznie 17.336.768 tys. zł, z tego wydatki budżetu państwa 17.102.013 tys. zł oraz budżetu środków europejskich 234.755 tys. zł. W ciągu roku plan wydatków został *per saldo* zwiększony o kwotę 217.207 tys. zł, z tego budżet państwa zwiększono o 264.839 tys. zł, natomiast budżet środków europejskich zmniejszono o kwotę 47.632 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł łącznie 17.553.975 tys. zł, z tego wydatki budżetu państwa 17.366.852 tys. zł, a budżet środków europejskich 187.123 tys. zł. Faktycznie wydatkowano kwotę 17.476.175 tys. zł, tj. 99,6% planu po zmianach. W ramach tej kwoty z budżetu państwa 17.318.194 tys. zł oraz z budżetu środków europejskich 157.981 tys. zł. Dla porównania w roku 2010 plan wydatków wynosił łącznie 16.170.071 tys. zł i został w ciągu roku zwiększony do kwoty 17.041.144 tys. zł. Ostatecznie faktycznie wydatkowano kwotę 16.987.556 tys. zł. Kwota ta była porównywalna do tej z roku 2009.

Mając na uwadze utrzymujący się w ostatnich trzech latach podobny poziom wydatków w części 42 budżetu państwa, należy spodziewać się jego utrzymania w podobnej wysokości także w budżecie na kolejny, 2013 r.

Najwyższe wydatki zrealizowano w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, tj. 10.052.603 tys. zł, oraz w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, tj. 6.631.941 tys. zł. Z budżetu środków europejskich największych wydatków dokonano w dziale 750 – Administracja publiczna, tj. 99.683 tys. zł. Zadania realizowane były głównie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, z którego sfinansowano projekty informatyczne. W ramach realizowanych projektów z udziałem środków UE w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa zadania realizowała policja oraz PSP w łącznej wysokości 58.009 tys. zł, co stanowi 66,7% planu po zmianach. Policja realizowała zadania w ramach regionalnych programów operacyjnych, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. PSP realizowała projekty z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w ramach którego dokonano zakupu specjalistycznego sprzętu z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego. Zaplanowane w ustawie budżetowej dotacje podmiotowe i celowe w łącznej kwocie 188.947 tys. zł

zostały w ciągu roku zmniejszone do kwoty 148.414 tys. zł. Udzielone dotacje zostały wydatkowane w wysokości 148.044 tys. zł, co stanowi 99,8% planu po zmianach oraz 83% w stosunku do roku 2010.

Na wynagrodzenia i uposażenia wydatkowane zostały środki w wysokości 6.653.729 tys. zł na faktycznie zatrudnione 142.174 osoby, tj. 99,2% planu, z tego 29.183 pracowników cywilnych oraz 112.991 funkcjonariuszy. Wydatki na wynagrodzenia stanowiły 99,4% wykonania za rok 2010. Przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy wynosiło 4165 zł, wynagrodzenie pracowników cywilnych – 2871 zł, a osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – 13.704 zł.

Wydatki na poszczególne formacje resortu przedstawiają się następująco. Na finansowanie Policji zaplanowano 8.323.629 tys. zł, a wydatkowano 8.276.527 tys. zł. Dla porównania w roku 2010 plan budżetu dla Policji zakładał wydatkowanie 8.153.308 tys. zł, a ostatecznie wykorzystano 8.136.166 tys. zł. Średnie zatrudnienie w Policji w roku 2011 wyniosło 95.567 osób, których przeciętne uposażenie wyniosło – 4135 zł. Średnioroczne zatrudnienie funkcjonariuszy Policji w roku 2010 wyniosło 96.983 osoby. Również prognozy zatrudnienia na rok 2012 zakładają utrzymanie stanu kadrowego Policji w liczbie podobnej jak w roku 2011. Wobec utrzymującego się na stabilnym poziomie stanu zatrudnienia w Policji nie należy spodziewać się jego istotnego wzrostu w roku 2013. W celu podwyższenia sprawności funkcjonowania Policji zostaną natomiast podjęte działania skutkujące zwiększeniem efektywności pracy policjantów pełniących już obecnie służbę, w szczególności poprzez ograniczenie przebywania funkcjonariuszy na nieuzasadnionych zwolnieniach lekarskich, a także zmniejszenie nadmiernej biurokracji. Należy dodać, że w roku 2011 około 200.000 tys. zł zostało przesunięte z wydatków na uposażenia dla funkcjonariuszy i wykorzystane na wydatki rzeczowe Policji. Podobna sytuacja miała również miejsce w roku 2010, a kwota przesunięcia wynosiła wtedy również około 20.000 tys. zł. Analizując budżet Policji na rok 2012, należy spodziewać się dokonania podobnej operacji również w bieżącym roku. Wobec utrzymywania się od paru lat sytuacji nierealistycznego planowania budżetu Policji należałoby tak skonstruować projekt budżetu na rok 2013, aby środki przeznaczone na wydatki rzeczowe odpowiadały realnym potrzebom.

Prognozowany średnioroczny poziom zatrudnienia pracowników cywilnych na rok 2011 wynosił 24.432 osoby, a faktycznie zatrudnionych było 23.366 osób, co stanowi 95,6% planu. Przeciętne wynagrodzenie pracownika cywilnego wynosiło 2711 zł.

Wydatki PSP w części 42 i 85 zrealizowane zostały w wysokości 2.444.836 tys. zł. W roku 2010 wydatki wyniosły 2.378.687 tys. zł. Planowana liczba etatów funkcjonariuszy PSP wyniosła 30.489, a faktycznie zatrudnionych było 30.102 strażaków, co stanowi 98,7% planu. Przeciętne miesięczne uposażenie wyniosło 3935 zł. Prognozowany średnioroczny poziom zatrudnienia pracowników cywilnych wynosił 1795, a faktycznie zatrudnionych było 1730 osób, co stanowi 96,4% planu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika cywilnego wynosiło 2790 zł.

Wydatki Straży Granicznej, po zmianach, wyniosły 1.300.799 tys. zł, a wykonanie 1.298.766 tys. zł, co stanowi 99,8% planu. W roku 2010 plan zakładał wykorzystanie kwoty 1.367.806 tys. zł, a faktycznie wydatkowano 1.365.355 tys. zł. Plan zatrudnienia wynosił 16.595 funkcjonariuszy, a faktycznie służbę pełniło 15.106 funkcjonariuszy, co stanowi 91% planu, z przeciętnym miesięcznym uposażeniem w wysokości 4262 zł. Ponadto zaplanowano 4400 etatów pracowników cywilnych przy faktycznym zatrudnieniu 3618 osób, co stanowi 82,2% planu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika cywilnego wynosiło 2651 zł.

Biuro Ochrony Rządu zrealizowało wydatki w wysokości 212.193 tys. zł, co stanowi 99% planu, po zmianach. W roku 2010 wydatkowano sumę 228.256 tys. zł. Plan zatrudnienia funkcjonariuszy wyniósł 2286 etatów, a faktycznie zatrudnionych było 1794 funkcjonariuszy, co stanowiło 86,4% planu. Przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy BOR wyniosło 4591 zł. Ponadto planowano zatrudnienie 360 pracowników cywilnych, a faktycznie zatrudniono 297 osób, co stanowi 82,5% planu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika cywilnego wynosiło 3022 zł.

W ubiegłym roku funkcjonowało 5 funduszy celowych. Fundusz Wsparcia Policji funkcjonuje w Komendzie Głównej Policji, 16 komendach wojewódzkich Policji, w Komendzie Stołecznej Policji oraz w 2 szkołach Policji. Fundusz uzyskał przychody w wysokości 78.563 tys. zł, co stanowi 81,2% planu po zmianach, a wydatkował 77.950 tys. zł, co stanowi 80,6% planu po zmianach. Drugi fundusz – Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego – zgromadził przychody w łącznej kwocie 13.747 tys. zł, co stanowi 671,9% planu, a wydatkował 8396 tys. zł, czyli 145% planu, na realizację zadań inwestycyjnych oraz na modernizację uzbrojenia, wyposażenia Policji, SG i BOR. Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców uzyskał przychody w wysokości 103.433 tys. zł, co stanowi 108,5% planu, i wydatkował 78.669 tys. zł, czyli 64,8% planu. Stan środków obrotowych funduszu na dzień 1 stycznia 2011 r. wynosił 49.276 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2011 r. – 74.040 tys. zł. Czwarty fundusz to Fundusz Wsparcia Straży Granicznej. Jego przychody w roku 2011 wyniosły 1684 tys. zł, co stanowi 77,8% planu po zmianach, a wydatki 1661 tys. zł, czyli 69,8% planu po zmianach. Ponad 88% wydatków funduszu stanowią wydatki bieżące. Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w roku 2011 uzyskał przychody w wysokości 65.670 tys. zł, co stanowi 61,1% planu, a jego wydatki wyniosły 33.401, czyli 57,6% planu.

Rok 2011 był piątym z kolei rokiem realizowania „Programu modernizacji Policji, PSP, SG i BOR w latach 2007–2011". Na realizację przedsięwzięć w roku 2011 zaplanowano środki w wysokości 102.000 tys. zł, a faktycznie wykorzystano 101.968 tys. zł, co stanowi 99,97% planu. Wydatki realizowane były przez policję – 69.452 tys. zł, PSP – 12.479 tys. zł, SG – 12.847 tys. zł i BOR – 7192 tys. zł i polegały w szczególności na zakupie i wymianie sprzętu, systemów teleinformatycznych oraz sprzętu transportowego.

W roku 2011 funkcjonowały dwie instytucje gospodarki budżetowej – Centralny Ośrodek Informatyki oraz Centrum Usług Logistycznych. Centralny Ośrodek Informatyki uzyskał przychody w wysokości 29.757 tys. zł, co stanowi 79,4% planu, które przeznaczone zostały na sfinansowanie kosztów w wysokości 28.542 tys. zł, co stanowi 77,5% planu. Wynik finansowy COI za 2011 r. zamknął się zyskiem brutto w kwocie 1215 tys. zł. Planowane średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty ustalono na 2011 r. w liczbie 270 osób, natomiast wykonanie zamknęło się liczbą 202 osób.

Centrum Usług Logistycznych uzyskało przychody w wysokości 42.126 tys. zł, co stanowi 50,2% planu. Uzyskane przychody zostały przeznaczone na sfinansowanie kosztów, które wyniosły 42.166 tys. zł, tj. 52,6% planu. Poniesiona strata na działalności w wysokości 40 tys. zł została spowodowana przejęciem stacji obsługi technicznej i napraw taboru samochodowego oraz koniecznością dostosowania ich do wymogów rynkowych. W roku 2011 w CUL zatrudnionych było 508 pracowników, z czego 360 osób zostało przejętych z gospodarstw pomocniczych i zakładów budżetowych.

Z uwagą przeczytałem informację NIK o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w roku 2011, z której wynika, że wydatki były wykonywane przez MSW i podległe mu jednostki w sposób rzetelny, celowy, gospodarny i legalny. Jeśli chodzi o dochody, NIK dostrzegła pewne nierzetelności, które dotyczyły głównie zaniechania w kontrolowanych jednostkach Policji dochodzenia należności. Jeśli chodzi o zaplanowane dochody, przypominam, że zostały zrealizowane w kwocie odpowiadającej 123,4% planu. Wydatki budżetu zrealizowano w kwocie stanowiącej 99,7% planu. Za najistotniejsze nieprawidłowości i uchybienia dotyczące ministerstwa NIK uznała nienaliczenie kary umownej z tytułu nieterminowej realizacji umowy na remont gabinetu i zaproponowała niezwłoczne wyegzekwowanie należnych kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówienia publicznego dotyczącego tego remontu.

Jeśli chodzi o dochody państwa, NIK w dokumencie zwróciła uwagę na uszczuplenie dochodów Komendy Głównej Policji oraz nieprawidłowości w prowadzeniu czynności windykacyjnych i egzekucyjnych w komendach wojewódzkich w Poznaniu i Radomiu. Negatywnie oceniła głównie dopuszczenie do uszczuplenia w Komendzie Głównej Policji dochodów budżetu państwa w kwocie 2700 tys. zł poprzez zaniechanie dochodzenia kar umownych wobec jednej z firm. Jeśli chodzi o Komendę Wojewódzką Policji w Poznaniu, to stwierdzono tam opóźnienia w wystawianiu upomnień oraz tytułów wykonawczych. W przypadku Komendy Wojewódzkiej Policji w Radomiu NIK ocenił negatywnie

czynności windykacyjne i egzekucyjne zaległości. Biorąc pod uwagę wydatki, NIK pozytywnie oceniła z punktu widzenia kryteriów celowości oraz rzetelności, gospodarności wydatkowanie środków budżetowych. Na koniec chciałem dodać, że w swojej informacji NIK stwierdziła, że Minister Spraw Wewnętrznych realizujący uprawnienia dysponenta części 42 dokonał w roku 2011 łącznie 189 zmian planu wydatków części 42. Zmiany te zostały dokonane w sposób zgodny z art. 171 ustawy i NIK uznała, że dokonane one były celowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wobec powyższego w imieniu ministra spraw wewnętrznych chciałbym wnioskować o zaakceptowanie przedstawionej, przesłanej przeze mnie informacji dotyczącej części budżetowej 42 i 85. Na sali znajdują się przedstawiciele Policji, PSP i SG, którzy udzielą odpowiedzi na wszelkie zadawane przez Wysoką Komisję pytania. Bardzo dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Panie ministrze, bardzo dziękuję za pełne przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu. Koreferentem tych punktów jest pan poseł Edward Siarka. Panie pośle, bardzo proszę o syntetyczne przedstawienie koreferatu w związku z tym, że pan minister właściwie chyba już wszystko nam zaprezentował.

Poseł Edward Siarka (SP):

Dziękuję bardzo. Postaram się w miarę sprawnie wyłuskać z tego sprawozdania, które otrzymali państwo posłowie, kilka danych – z punktu widzenia pracy naszej Komisji bardzo istotnych, poszerzających to, co powiedział pan minister.

Jeżeli chodzi o kwestię dochodów, to rzeczywiście zostały one zrealizowane w sposób zadowalający, bo w 123%. W ciągu roku kwota 82.825 tys. zł była pomniejszona o 1214 tys. zł ze względu na to, że powstało Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, i z tego powodu ta kwota została przesunięta do części budżetowej 27. Dochody części 42 realizowane są w pięciu działach: w dziale Administracja publiczna zrealizowano dochody w wysokości 5503 tys. zł; w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne dochód wyniósł 9939 tys. zł, a stanowią go zwroty nienależnie pobranych przez funkcjonariuszy świadczeń; w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa zrealizowano dochody w wysokości 67.366 tys. zł i są tu głównie środki pochodzące ze zwrotu pomocy udzielonej funkcjonariuszom, wpływy z tytułu kar, dochody z najmu, dzierżawy, wpływy z różnych opłat, grzywien, wpływy z usług, sprzedaży majątku, które w tym dziale części budżetowej są realizowane. W dziale 803 – Szkolnictwo wyższe dochód wyniósł 4 tys. zł i w dziale 851 – Ochrona zdrowia 13 tys. zł.

Trzeba powiedzieć, że mimo zrealizowanych planów dochodów rzeczywiście NIK wytknęła komendom wojewódzkim i komendzie głównej nienależyte ściąganie należności z tytułu kar umownych od nieterminowych realizacji umów. To jest sprawa o tyle istotna, że dotyczy to komend wojewódzkich i komendy głównej, gdzie profesjonalizm w tej materii powinien być wysoki, a z taką sytuacją mamy do czynienia nie po raz pierwszy, więc myślę, że to jest dla nas sygnał, że na te sprawy szczególnie trzeba zwrócić uwagę.

Kwestia dochodów nie rodzi większych uwag, dlatego proponuję, żeby zostały przez komisję zaakceptowane i przyjęte.

Natomiast jeżeli chodzi o kwestię wydatków części 42 za 2011 r., to zaplanowane były w wysokości 17.102.013 tys. zł i w ciągu roku były zwiększane przez Ministra Finansów głównie z rezerwy celowej i rezerwy ogólnej. Ostatecznie zrealizowano wydatki w wysokości 17.318.194 tys. zł. W budżecie części 42 realizowano również zadania w ramach budżetu środków unijnych – w ustawie budżetowej ujęte zostały środki w wysokości 234.755 tys. zł. Ostatecznie zrealizowano wydatki w wysokości 157.981 tys. zł. Tu też w związku z powstaniem MAiC część środków unijnych została przesunięta do części 27 – Informatyzacja. Łączna wartość wydatków budżetu państwa i środków europejskich wyniosła w 2011 r. 17.476.175 tys. zł.

Jakie są ogólne uwagi do wydatków, które zostały poniesione w 2011 r.? W 2011 r. w sposób niewystarczający został wykonany plan wydatków z budżetu środków europejskich, zwłaszcza jeśli chodzi o regionalne programy operacyjne. Dla przykładu podam, że np. Małopolska na 3000 tys. zł w dziedzinie bezpieczeństwa regionalnego programu

operacyjnego wykorzystała zaledwie 4%, a pomorskie z 8000 tys. zł wykorzystało zaledwie 1%. Jest tu więc duży mankament, jeśli chodzi o wykorzystanie tych środków, tym bardziej że w sferze bezpieczeństwa publicznego borykamy się z różnymi problemami finansowymi i niedomaganiami. I do tego odnosi się także druga uwaga, mianowicie łączne zobowiązania za 2011 r. w dziale 42 wyniosły 650.988 tys. zł. Jest to bardzo duża kwota, dużo wyższa w stosunku do roku poprzedniego, która wskazuje na duże problemy związane z finansowaniem zwłaszcza Policji. Najwięcej zobowiązań było właśnie w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne – wyniosły one 538.000 tys. zł i były to zobowiązania dotyczące wynagrodzeń, płatności faktur i składek na ubezpieczenie. Pan minister mówił o tym, że w przyszłości musimy w jakiś sposób urealnić budżet wydatków bieżących, i rzeczywiście sprawa ta wymaga głębokiej analizy, bo chociażby na tle tych danych te zobowiazania są bardzo, podkreślam, bardzo wysokie i obciążające.

Omówię teraz wydatki realizowane w poszczególnych działach. W dziale 710 – Działalność usługowa wydatki wyniosły 7 tys. zł i przeznaczone były na utrzymanie mienia przekazanego do sprzedaży Agencji Mienia Wojskowego. W dziale 750 – Administracja publiczna zrealizowano wydatki w wysokości 495.720 tys. zł, w tym na ministerstwo – 130.000 tys. zł, pomoc zagraniczną – 49.000 tys. zł, Centrum Personalizacji Dokumentów 219.217 tys. zł, Urząd do Spraw Cudzoziemców – 36.993 tys. zł, przewodnictwo w Radzie UE – 28.956 tys. zł i na pozostałą działalność – 80.501 tys. zł. W dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne mamy bardzo duże wydatki. Plan wydatków zrealizowano w wysokości 6.631.941 tys. zł. W 2011 r. wypłacono średniorocznie 192.314 świadczeń, czyli o 3830 więcej niż w roku 2010. Jeśli chodzi o emerytury, to w 2011 r. wypłacano je dla 136.566 funkcjonariuszy, renty rodzinne pobierały 38.167 osoby, a renty inwalidzkie – 17.581 osób. Oczywiście, nastąpił tu wzrost w stosunku do roku 2010. Przeciętne świadczenie wynosiło w 2011 r. 2825 zł. I teraz bardzo ważne jest porównanie z rokiem 2010. Średnia emerytura w 2011 r. wynosiła 2998 zł, natomiast w 2010 r. 2832 zł. Świadczenie inwalidzkie w 2011 r. wynosiło 2521 zł, natomiast w 2010 r. – 2372 zł i średnia renta rodzinna wynosiła w 2011 r. 2343 zł, a w 2010 r. – 2252 zł. Te dane przytaczam po to, żeby pokazać, że o ile co roku mamy waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych funkcjonariuszy, to niestety nie mamy waloryzacji płac funkcjonariuszy czynnych. Efekt tego jest taki, że systematycznie rośnie nam kwota wydatków na świadczenia emerytalne i funkcjonariusze, którzy zdecydowali się na przejście na emeryturę przynajmniej w ciągu ostatnich trzech lat, mieli waloryzację świadczeń średnio o 15%, a funkcjonariusze w służbie czynnej zero. Także to wymaga analizy i duskusji na temat tego, w jaki sposób mamy prowadzić politykę, dlatego że jeśli chodzi o płace i świadczenia emerytalne, równowaga jest tu wyraźnie zachwiana.

Największy dział wydatków w tej części budżetowej to dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa. Plan wydatków, ustalony w ustawie budżetowej na 2011 r. w wysokości 9.811.699 tys. zł, był w ciągu roku zwiększony o kwotę 199.649 tys. zł. W większości środki te były wydatkowane na zadania bieżące. 90% podanej przeze mnie kwoty stanowią płace i pochodne, na co zwracam Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych dużą uwagę, natomiast 4% stanowią wydatki majątkowe, 4% świadczenia na rzecz osób fizycznych, 1,5% było przeznaczone na finansowanie projektów z udziałem środków UE i 0,5% na dotacje. To, że wydatki bieżące stanowią 90% wszystkich wydatków, pokazuje, że budżet w poszczególnych formacjach jest bardzo, bardzo napięty.

Dotacje w tym dziale były skierowane na: Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy w wysokości 20.877 tys. zł; na ochotnicze straże pożarne zgodnie z umową, którą zawiera MSW, 12.000 tys. zł; na ratownictwo górskie i wodne – 10.511 tys. zł oraz na pozostałą działalność, w tym na Laboratorium Kryminalistyczne, dotacja wyniosła 14.160 tys. zł. Średni poziom zatrudnienia w roku 2011 w dziale 754 wyniósł ogólnie 150.605 osób, w tym 121.462 funkcjonariuszy, 14.168 członków korpusu służby cywilnej i 14.975 osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

W 2011 r. ustalony poziom zatrudnienia dla Policji wynosił 102.309 funkcjonariuszy, a faktycznie zatrudnionych było 95.567 osób. Zatrudnionych było łącznie 30.489 strażaków, w SG planowane zatrudnienie wynosiło 16.955 osób, a faktyczne 15.106 osób

i w BOR 2286 osób, a faktycznie zatrudnione były 1974 osoby, co stanowi 86% planowanego zatrudnienia. Jeśli chodzi o BOR, to ten procent ubytku jest duży, dlatego przy jakiejś okazji należałoby na posiedzeniu komisji przeanalizować, dlaczego tak się dzieje i czy zabezpieczone są wszystkie potrzeby BOR, bo mówimy przecież o bezpieczeństwie najważniejszych osób w państwie. Uważam, że należałoby temu poświęcić trochę więcej uwagi.

W dziale 803 – Szkolnictwo wyższe zrealizowano wydatki w kwocie 87.564 tys. zł, które przeznaczone były głównie na Szkołę Główną Służby Pożarniczej i Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie.

W dziale 852 – Pomoc społeczna wydatki były realizowane przez Urząd do Spraw Cudzoziemców i wyniosły 46.954 tys. zł.

W ramach realizacji programów wieloletnich w 2011 r. realizowano „Program modernizacji". Był on realizowany od 2007 r. i, jak wiemy, zgodnie z ustawą został przedłużony na kolejne lata. Z tego co słyszymy, w przyszłości nie będzie on już, przynajmniej na razie, realizowany. W ramach realizacji tego programu w 2011 r. wydano 101.968 tys. zł, czyli 100% zaplanowanych środków. Jeżeli chodzi o programy wieloletnie, to realizowano też program z rezerwy 83 „Razem bezpieczniej", na który wydatkowano 3312 tys. zł, czyli także prawie w 100%.

Jeżeli chodzi o część 85 – Budżety wojewodów w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, to pan minister obszernie tę kwestię przedstawił. Powiem tylko, że większość wydatkowanych środków przypada na PSP, głównie na komendy powiatowe, wojewódzkie PSP – jest to kwota 2.140.808 tys. zł – i zaledwie 30.835 tys. zł wydatkowano na obronę cywilną.

Pan minister szczegółowo omówił także fundusze celowe, ale ja chciałem zwrócić uwagę na taki problem, że wszystkie fundusze oczywiście się bilansują, na co zawsze w poprzednich latach zwracaliśmy uwagę, natomiast mamy na nich zgromadzone środki, które od pewnego czasu są jakby zamrożone. Pojawia się więc pytanie, dlaczego w sytuacji, kiedy np. policja ma konkretne potrzeby, te środki nie są uruchamiane, tylko zostają nam dość poważne kwoty na koncie np. Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego czy Funduszu Wsparcia Policji. Są tam po prostu konkretne kwoty, które pozostają niewykorzystane, a uważam, że powinny być uruchamiane na bieżąco, bo po to przecież te fundusze są. Jednocześnie widoczna jest tendencja, że coraz trudniej jest pozyskiwać środki od jednostek samorządu terytorialnego, bo wiele środków od nich na te fundusze trafiało. Widać też, że jednostki samorządu mają coraz większe problemy finansowe. Tak jak powiedziałem, fundusze się bilansują i nie można mieć zastrzeżeń w kwestii wydatków.

Przejdę teraz do rezerw celowych. W ramach części 42 mamy pozycję 4, tj. Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – plan wykonano tu w 100%, wydatkowano na te zadania kwotę 1.422.626 tys. zł, w tym na odbudowę dróg i mostów przez jednostki samorządu terytorialnego – 768.706 tys. zł, na zasiłki celowe dla poszkodowanych w wyniku powodzi – 164.000 tys. zł, na program ochrony przed powodzią górnej Wisły ponad 91.000 tys. zł, na remont i modernizację szczegółową – chodzi o meliorację, która jest dużym wyzwaniem i wymaga dużego uporządkowania – wydatkowano 63.000 tys. zł. Na program ochrony Odry wydatkowano 47.000 tys. zł, na pożyczkę dla przedsiębiorców w ramach nowej ustawy, którą uchwalaliśmy rok temu (tj. do 50 tys. dla przedsiębiorców), wydano 42.278 tys. zł. Na projekt „Osłona przeciwosuwiskowa" wydano kwotę 37.000 tys. zł, na wymianę sprzętu w PSP – 11.971 tys. zł, na usuwanie skutków powodzi w oświacie wydano 5668 tys. zł i na zasiłki celowe dla rodzin rolniczych – 5000 tys. zł. Oczywiście są tu jeszcze inne mniejsze kwoty, ale cała kwota w wysokości 1.422.000 tys. zł została racjonalnie wykorzystana na usuwanie skutków powodzi.

Wreszcie pozycja 9 – Budowa systemu powiadamiania ratunkowego. W roku ubiegłym wydano na to zadanie 69.100 tys. zł, no i niestety ten system nadal nam jeszcze nie działa. Na przyszłość pytanie jest takie, ile jeszcze środków potrzeba, żeby ten system zaczął w całości prawidłowo funkcjonować.

Pozycja 13 – Pomoc dla repatriantów – tu w całości wykorzystano kwotę ponad 9000 tys. zł. Również na pomoc dla społeczności romskiej w całości wykorzystana została przeznaczona na ten cel kwota, tj. prawie 10.000 tys. zł. Na pomoc dla cudzoziemców wykorzystano 7% zaplanowanej kwoty, ale wiadomo, że tylko takie były potrzeby – chodzi o pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy w Polsce. Na utrzymanie przejść granicznych, również na wewnętrznych granicach wydatkowano kwotę 51.000 tys. zł, czyli podobnie jak w latach poprzednich. Na program modernizacji realizowany przez PSP wydatkowano 12.500 tys. zł, co stanowi prawie 100% planu. Na czarter samolotów zewnętrznych dla KPRM wydano 7970 tys. zł i na uzupełnienie wydatków na realizację ustawy o dowodach osobistych przeznaczona była kwota 41.326 tys. zł. Program związany z wydaniem nowego dowodu nam się nie powiódł i ta kwota rezerwy była skierowana na co innego.

Jeżeli chodzi o całość wydatków, to oczywiście ministerstwo te środki wydało i jest szereg pytań, które wymagają szerszej analizy. Ewentualnie prosiłbym o odniesienie się pana ministra do kwestii, które poruszyłem w swoim wystąpieniu, i proponuję przyjęcie tego sprawozdania.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy ktoś z państwa posłów ma pytania? Pani prof. Łybacka. Czy ktoś jeszcze? Pani poseł Prządka. Nie widzę więcej zgłoszeń, zamykam listę.

Proszę, pani profesor.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Dziękuję bardzo. Po pierwsze, proszę mi pozwolić wyrazić taką opinię, że wykonanie budżetu powinno mieć dwa aspekty. Z jednej strony jest oczywiście sprawozdanie – mogliśmy je przeczytać, usłyszeć – a z drugiej strony powinna się pojawić pewna refleksja. I tych refleksji mi tu całkowicie zabrakło. Trochę ich było u pana posła Siarki, kiedy zadawał pytania przy referowaniu poszczególnych fragmentów części 42. A ja np. chciałabym zapytać, jakie pan minister może nam dzisiaj złożyć dalsze obietnice i czy pan sam nie ma już dość tych obietnic bez pokrycia – obietnic dotyczących pracowników służby cywilnej. Sam pan podawał, jakie jest przeciętne wynagrodzenie pracowników cywilnych. Doskonale pan wie, od jak dawna mówimy o tym, że są to ofiary procesu ucywilniania w służbach, osoby często pracujące biurko w biurko, tylko jedna na etacie służby cywilnej, a druga na etacie służby mundurowej, przy zasadniczo innych wynagrodzeniach. Jaki państwo macie pomysł?

Sprawa druga, która zresztą bulwersuje od tego tygodnia nie tylko służby, ale także opinię publiczną: co dalej ze słynnym procesem modernizacji? Przypominam, że po roku 2009 program modernizacji został przedłużony o dwa kolejne lata, do roku 2011, a państwo zdjęliście z tych dwóch lat 474.000 tys. zł. Z wykonania rezerw wynika, że w roku 2011 z tego programu państwo wykorzystaliście zaledwie 12.000 tys. zł, a teraz są informacje o tym, że z planowanych i zapowiedzianych we wrześniu ub.r. 4.000.000 tys. zł na modernizację służb mundurowych w ciągu najbliższych lat, poza tymi 50.000 tys. zł, które idą w tym roku na podwyżki, nic nie trafi do służb. Zatem co pan nam może powiedzieć o programie modernizacji, o który pytamy konsekwentnie od 3 lat?

I kolejna sprawa, o której chcę powiedzieć w kontekście naszych dzisiejszych rozważań. Nie uważa pan minister, że żenująca jest informacja, której żaden z panów nie podniósł, a która brzmi: zapłacono odsetki w kwocie 59.511 zł z powodu długotrwałego procedowania wniosku MSW o uruchomienie rezerwy celowej. To jest naprawdę wstyd. I w tym kontekście pytam: czy zamierzacie państwo niepotrzebnie zapłacić kolejne pieniądze z uwagi na to, że nie dokonujecie państwo przesunięcia 90.000 tys. zł zakładu emerytalno-rentowego, który macie w resorcie, na potrzeby tego resortu, które są ogromne? Co więcej, ma pan parę wniosków, panie ministrze, w tym także opinię Ministerstwa Finansów, które radzi panu skorzystać ze środków resortu – dlaczego państwo tego nie robicie? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Pani profesor, bardzo dziękuję za pytania. Przypomnę, że na kolejnym posiedzeniu będziemy przyjmowali plan pracy komisji na następne pół roku i w związku z tym wypo-

wiedzi pani profesor traktuję jako potrzebę uwzględnienia w tym planie kwestii związanych z programem modernizacji Policji. Myślę, że do tego tematu wrócimy, poświęcimy temu zagadnieniu całe posiedzenie, natomiast bardzo proszę o skupienie się dzisiaj na kwestiach związanych z wykonaniem budżetu za 2011 r.

Proszę, pani poseł Prządka.

Poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, chciałam zadać pytania dotyczące dwóch kwestii. Była mowa o tym, że jest niskie wykorzystanie środków europejskich, zwłaszcza w zakresie regionalnych programów operacyjnych. W materiale mamy pokazane poszczególne województwa, które w bardzo małym stopniu wykorzystały te środki, np. dolnośląskie w 32,88%, małopolskie w 3,9%, a pomorskie w 1,04%. Proszę mi powiedzieć, panie ministrze, czym jest spowodowane tak niskie wykorzystanie środków unijnych głównie w regionalnych programach operacyjnych, ale nie tylko, bo także w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, gdzie wykonanie wyniosło 66,73%. Niewiele większe jest też w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki. To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie dotyczy dochodów budżetu państwa w części 42. NIK negatywnie oceniła realizację dochodów. Chodzi głównie o to, że zaniżone wykonania dochodów spowodowane były zaniechaniem czy zaniechaniami dochodzenia przez KGP należności budżetu państwa z tytułu kar umownych w kwocie 2.712.500 zł. Umowa dotyczyła opóźnień w usuwaniu awarii w automatycznym systemie identyfikacji daktyloskopijnej i zaniechań czynności windykacyjnych przez KWP w Radomiu na kwotę prawie 885 tys. zł. Łączna kwota zaniechań – mówię tylko o niektórych – wynosi prawie 3600 tys. zł, w zaokrągleniu, co stanowi 4,3% dochodów ogółem. Panie ministrze, czy byłby pan uprzejmy powiedzieć, jakie działania zostały podjęte, żeby tego typu sprawy nie powtarzały się? Jakie działania zostały podjęte, żeby wyeliminować tego typu praktyki? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, proszę o odpowiedź na pytania posłów.

Podsekretarz stanu w MSW Michał Deskur:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, może na wstępie poprosiłbym przedstawiciela Policji o ustosunkowanie się do kwestii wykorzystania środków europejskich i zaniechań komend wojewódzkich Policji, o których mowa w raporcie NIK, a później ustosunkuję się do pierwszych pytań. Dziękuję.

Zastępca dyrektora Biura Finansów Komendy Głównej Policji podinsp. Adam Kall:

Panie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, w pierwszej kolejności odniosę się do kar umownych i braku ich wyegzekwowania przez KGP. Fakt taki istotnie miał miejsce. Na bieżąco, czyli w trakcie kontroli NIK, podjęliśmy działania zmierzające do wyegzekwowania tych kar. Na ten moment nie zostały one jeszcze wyegzekwowane, z tym że policja rozważa możliwość wystąpienia na drogę sądową z powództwa cywilnego wobec wykonawcy usługi. Także myślę, że te kary umowne zostaną wyegzekwowane i przekazane do budżetu państwa.

Odnosząc się do drugiej kwestii, czyli wykorzystania środków w ramach regionalnych programów operacyjnych, chcę powiedzieć, że problem jest trochę złożony, bo polega na tym, że nie we wszystkie programy czy też osi tych programów, my jako policja, możemy się wpisać. Należy też pamiętać, że decydujący głos, jeżeli chodzi o wydatkowanie, mają w gruncie rzeczy wojewodowie i marszałkowie. My, jako policja. staramy się korzystać z tych środków, ale jak widzimy, z różnym skutkiem. Myślę, że w kolejnych latach wykorzystamy te środki w znaczącej wysokości. Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MSW Michał Deskur:

Dziękuję bardzo. Jeżeli można, ustosunkuję się do pierwszego pytania dotyczącego pracowników cywilnych. Jedno z pierwszych spotkań, które odbyłem jako minister nadzorujący policję, było spotkanie ze związkami zawodowymi pracowników cywilnych. Wsłuchałem się w potrzeby pracowników cywilnych i obiecałem, że przeanalizujemy budżet

na rok 2012, który był już zamknięty, więc nie było możliwości zwiększenia go. Obiecałem wtedy związkom zawodowym, że na następnym spotkaniu przedstawimy naszą propozycję. I tak jak obiecałem, na drugim spotkaniu ze związkami zawodowymi minister Cichocki zaproponował podwyżkę w formie dodatku czy premii w kwocie 145 zł brutto miesięcznie w okresie od lipca do grudnia 2012 r. Obiecaliśmy też, że będziemy tak konstruować budżet na rok 2013, aby ta premia okresowa została przekształcona w realną podwyżkę. Świadczy to o tym, że rozumiemy potrzeby pracowników cywilnych. Przeanalizowanie zamkniętego już budżetu na rok 2012 w celu wygospodarowania tych pieniędzy było jednym z moich pierwszych zadań.

Jeśli chodzi o dużą ustawę modernizacyjną, to ona się zamknęła w roku 2011. Natomiast w budżecie na rok 2012 panie i panowie posłowie odpowiedzialni za budżet MSW określili rezerwę celową na modernizację służb na rok 2012 w kwocie 50.000 tys. zł. Te pieniądze będą wydatkowane w tym roku zgodnie z określonym kluczem. Część tej kwoty już została wydatkowana, także mogę potwierdzić, że realizujemy budżet, który został przygotowany i przegłosowany przez Sejm, i postaramy się, żeby jak najefektywniej te pieniądze zostały wydane. Jako minister nadzorujący policję i BOR chciałbym oczywiście co roku zwiększać środki na konkretne służby, jestem świadomy, że warunki techniczne zwłaszcza wielu komend policyjnych, które często odwiedzam…

Głos poza mikrofonem:

Także straży pożarnej.

Podsekretarz stanu w MSW Michał Deskur:

Osobiście odpowiadam tylko za policję, więc tylko w tej kwestii mogę się wypowiedzieć. Jestem przekonany, że minister nadzorujący straż pożarną też będzie się starał wygospodarować dodatkowe środki, żeby niezbędne remonty zostały wykonane. Jeśli chodzi o moją rolę jako osoby nadzorującej prace Policji i BOR, chciałabym potwierdzić, że będziemy starali się negocjować i tak konstruować budżet na 2013 r., aby był większy od budżetu na rok 2012 i żeby zawierał dodatkowe fundusze, tak aby można było wykonać wszelkie niezbędne remonty i inwestycje, żeby warunki pracy funkcjonariuszy co roku się polepszały, żeby pracowali oni w warunkach bezpiecznych i z przyjemnością codziennie przychodzili do pracy. Oczywiście jestem świadomy, że budżet ma swoje ograniczenia, ale jak podkreślam, będziemy rozmawiali z MF na temat budżetu na rok 2013. Jeśli chodzi o rok 2012, to budżet jest zamknięty. Naszą rolą jest podejmowanie takich decyzji, aby pieniądze, które mamy, były w jak najbardziej efektywny sposób wykorzystane i aby poziom bezpieczeństwa był jak największy, oczywiście przy uwzględnieniu funduszy, środków, które zostały przyznane MSW. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani poseł Łybacka, proszę bardzo.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Zabieram głos w kwestii formalnej. Ponieważ prace nad budżetem na rok 2013 właściwie mają się ku końcowi – taka jest procedura – wnoszę, abyśmy na jednym z najbliższych posiedzeń naszej komisji zgodnie z obietnicą, jaką podczas obrad komisji złożył pan minister Cichocki, mogli zapoznać się z planowanym budżetem na rok 2013 ze szczególnym uwzględnieniem kwot na program modernizacji. Mówię o tym dlatego, żeby nasze prace polegające na ewentualnej modyfikacji tego budżetu mogły zacząć się jak najszybciej, a nie wtedy, kiedy ustawa budżetowa jest już gotowa. Przypomnę, że w nowej perspektywie od 2013 r. państwo obiecaliście 4.000.000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Pani profesor, bardzo dziękuję. Tak jak przed chwilą wspomniałem, na następnym posiedzeniu uchwalamy plan pracy Komisji i myślę, że uwzględnimy w nim i zaplanujemy posiedzenie poświęcone informacji o planach związanych z budżetem MSW.

Nie widzę więcej zgłoszeń, w związku z czym bardzo dziękuję, panie ministrze. Oczywiście jeżeli pan chce z nami zostać, to zapraszamy, natomiast rozumiemy, że pan i pana współpracownicy możecie mieć inne obowiązki.

Za chwilę przejdziemy do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, do części budżetowej 75 – Rządowe Centrum Legislacji, dlatego prosiłbym osoby, które nie będą uczestniczyły w tej części posiedzenia, o opuszczenie sali.

Szanowni państwo, panie ministrze, przechodzimy do realizacji kolejnego punktu obrad, tj. części budżetowej 75 – Rządowe Centrum Legislacji. Bardzo proszę pana ministra Macieja Berka o przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu.

Prezes Rządowego Centrum Legislacji Maciej Berek:

Bardzo dziękuję. Panowie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zgodnie z materiałami, które zostały przekazane Komisji, budżet RCL w pozycji wydatkowej wynosił niespełna 26.500 tys. zł i został zrealizowany w 99,49%. To niewykonanie to jest kwotowo około 120 tys. zł, na które składają się różne drobne kwoty. Jeśli można, ograniczyłbym się do kilku kwestii, które wydają się być najbardziej interesujące w sensie merytorycznym, do spraw związanych z wydatkami, pomijając tę stronę, która jest związana z bieżącym funkcjonowaniem RCL i która żadnych nowości nie przynosi.

Chcę podkreślić, że wśród dużych zeszłorocznych wydatków były te związane z elektronicznymi dziennikami urzędowymi, które są prowadzone przez RCL. Myślę, że także w kontekście różnych problemów z rządowymi stronami internetowymi warto podkreślić, że akurat strona związana z Dziennikiem Ustaw bez problemu sobie poradziła i funkcjonowała bez żadnych zakłóceń. Kontynuujemy projekt informatyczny, tzw. Rządowy Proces Legislacyjny – to jest system, który pozwala obserwować całość rządowego procesu legislacyjnego online, na żywo. Kontynuujemy wydatki z funduszy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w zeszłym roku wydatkowaliśmy 880 tys. zł na wsparcie związane ze wspólnymi szkoleniami, usprawnianiem i ustalaniem standardów legislacyjnych pomiędzy strukturami rządowymi, ale także w kooperacji ze strukturami parlamentarnymi, z Kancelarią Sejmu i Senatu. Wydaje mi się, że to jest bardzo ważne przedsięwzięcie, które podjęliśmy. Audytujemy je, zewnętrzni ewaluatorzy je oceniają i w efekcie ponad 80% osób pozytywnie ocenia fakt istnienia tego typu przedsięwzięcia i sposób jego realizacji. Uruchamiamy także system informacji prawnych użytecznych dla obywateli, także w oparciu o narzędzia internetowe. To są dość poważne wydatki, przekraczające 1000 tys. zł. One mają wspierać obywatela w poszukiwaniu informacji o procesie legislacyjnym, o prawie obowiązującym, o aktach wykonawczych, które rząd musi wydawać, o wykonywaniu orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Poza tym jest szereg innych przydatnych informacji dotyczących otoczenia prawnego i systemu prawnego.

To tyle, jeżeli chodzi o najważniejsze kwestie kwotowe. Jeżeli będą pytania ze strony państwa posłów związane czy to z tymi dużymi wydatkami, czy z bieżącymi, dotyczącymi bieżącego funkcjonowania RCL, jestem do dyspozycji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Koreferat przygotował pan poseł Zbigniew Sosnowski. Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):

Panie przewodniczący, dostojni goście, panie i panowie posłowie, RCL realizowało w okresie sprawozdawczym zadania określone w przepisach art. 14b, 14c i 14d ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów. Jest to wyodrębniona komórka organizacyjna, która wykonuje – można śmiało powiedzieć – zadania nietuzinkowe. Prowadzi bowiem kompleksową obsługę prawną Rady Ministrów, analizuje orzecznictwo sądów i trybunałów – używając liczby mnogiej, mam na myśli nie tylko polski Trybunał Konstytucyjny, ale także Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i Sąd Pierwszej Instancji. RCL współdziała z Radą Legislacyjną, a także z jednostkami naukowymi w rozumieniu ustawy o finansowaniu nauki.

W roku sprawozdawczym 2011 w ramach budżetu realizowane były ważne projekty. Po pierwsze, Portal Użytecznej Informacji Prawnej RCL, i po drugie, promowanie i wdrażanie programów doskonalenia i ujednolicania technik legislacyjnych w urzędach obsługujących organy władzy publicznej w ramach Priorytetu V: Dobre rządzenie. Nie-

bagatelną sprawą, która realizowana była na przestrzeni okresu sprawozdawczego, była działalność szkoleniowa w formie aplikacji legislacyjnej.

Decyzją ministra finansów z dnia 28 lutego 2011 r. zwiększone zostały środki finansowe o kwotę 1312 tys. zł z przeznaczeniem na realizację wspomnianego portalu. W tym też okresie czasu dokonywane były przesunięcia środków w ten sposób, że priorytetem stała się realizacji projektu, o którym była mowa, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jednakże podkreślić należy, że decyzją Prezesa RCL z dnia 23 grudnia 2011 r. została dokonana blokada wydatków w kwocie 311 tys. zł. Stało się to możliwe dzięki oszczędnościom uzyskanym w wyniku przeprowadzonych postępowań o zamówienia publiczne oraz dzięki oszczędnościom w realizacji wydatków. Odnosząc się jednak do omówienia struktury wydatków budżetowych, co zresztą prezentuje załączony materiał, realizacja budżetu nigdzie nie przekroczyła 100%.

W odniesieniu do wydatków majątkowych plan finansowy po zmianach wynosił 3412 tys. zł, a wydatki poniesione przez RCL stanowiły 99,88% planu. Zmianie uległo finansowanie wydatków związanych z prowadzeniem działalności szkoleniowej w formie aplikacji legislacyjnej w ten sposób, że ich realizacja odbywała się z pozostałości środków po likwidacji dochodów własnych. Uległ więc likwidacji rachunek dochodów własnych.

Jeśli chodzi o stan zatrudnienia, to plan RCL na 2011 r. ustalony został na 167 etatów, a realnie wynosił 165,9 etatu, natomiast według sprawozdania Rb-70 na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosił 157 etatów. Wzrosło jednakże przeciętne wynagrodzenie, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, i było ono wyższe w stosunku do roku 2010 o 0,59%. Po zmianach budżetowych – mam na myśli blokadę, o której wcześniej mówiłem – zmalała liczba podróży służbowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

Szanowni państwo posłowie, w okresie od 1 lutego do 26 kwietnia 2012 r. przeprowadzona została przez NIK kontrola wykonania budżetu państwa w części 75 – RCL. NIK pozytywnie zaopiniowała sprawozdawczość roczną RCL. Pozytywnie ocenione zostały zarówno formy, jak i samo wydatkowanie środków europejskich, a także jednoczesne kierowanie się kryteriami legalności, celowości oraz rzetelności i gospodarności. Jedyne zastrzeżenie, jakie zostało skierowane przez NIK do Prezesa RCL, dotyczyło braku skutecznego nadzoru nad prawidłowością rozliczeń z czasu pracy pracowników Centrum. Tu ujawniono kwotę 7 tys. zł wypłaconą pracownikom, którzy w godzinach pracy wykonywali płatne czynności pozasłużbowe. Jednakże stanowi to przypadek odosobniony.

W tej sytuacji, reasumując, rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie sprawozdania z działalności RCL za rok 2011, oceniając je oczywiście pozytywnie. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy są pytania ze strony państwa posłów? Nie widzę, w związku z tym dziękuję bardzo i informuję, że część budżetowa 85 została zaopiniowana przez Komisję.

Przechodzimy do kolejnego punktu, czyli do części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 750 – Administracja publiczna. Oddaję głos przedstawicielowi Ministra Finansów, panu dyrektorowi Atłasowi.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów Dariusz Atłas:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, strona dochodowa działu 750 w ustawie budżetowej określona została w wysokości 763.543 tys. zł, zaś wykonana w wysokości 761.770 tys. zł, tj. na poziomie 99,77% planu. Na dochody budżetowe złożyły się głównie mandaty, kary pieniężne oraz grzywny, tj. 612.000 tys. zł oraz opłaty paszportowe, opłaty za karty stałego i czasowego pobytu, wpływy z tytułu przejętych zadań po dawnych rachunkach własnych.

Przechodzę teraz do strony wydatkowej działu 750, który był zaplanowany na 1.178.385 tys. zł. W toku wykonywania budżetu został zwiększony o 30.068 tys. zł do wysokości 1.208.443 tys. zł. Na to zwiększenie złożyło się głównie uruchomienie rezerw celowych, tj. rezerwy systemowej pochodzącej z likwidacji dawnych rachunków dochodów własnych oraz gospodarstw pomocniczych, rezerwy na finansowanie funkcjono-

wania systemu powiadamiania ratunkowego oraz na współfinansowanie programów unijnych, a także rezerw ujętych w budżetach wojewodów. Zrealizowano wydatki w wysokości 98,63% planu po zmianach.

Jeśli chodzi o wydatki bieżące, to przeznaczone były głównie na funkcjonowanie i utrzymanie urzędów wojewódzkich.

Przechodzę teraz do wydatków w zakresie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego, które opiewały na 411.611 tys. zł. Na szczebel gminny trafiły pieniądze na realizację zadań z zakresu administracji rządowej – to są urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji ludności i wydawanie dowodów osobistych, na zadania realizowane przez gminy w drodze porozumień – to było przygotowanie i obsługa sprawowania przewodnictwa Polski w Radzie UE – oraz na zadania własne gmin.

Jeżeli chodzi o szczebel powiatowy, to wydatkowano środki na realizację takich postanowień i ustaw jak ochrona gruntów rolnych i leśnych, prawo wodne, prawo łowieckie, prawo geodezyjne i kartograficzne, na porozumienia z organami administracji rządowej, na prowadzenie kwalifikacji wojskowej oraz głównie na wydawanie paszportów.

Szczebel samorządu wyjewódzkiego otrzymał dotację w wysokości 18.023 tys. zł na realizację ustaw o usługach turystycznych, o rybactwie śródlądowym i o odpadach.

Jeśli chodzi o wydatki na wynagrodzenia, to zostały zaplanowane w wysokości 519.001 tys. zł, a zostały zrealizowane w wysokości 515.702 tys. zł, czyli o 3299 tys. zł mniej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania ze strony państwa posłów? Nie widzę, w związku z tym, szanowni państwo, przechodzimy do uchwalenia opinii. Za chwilę odczytam treść opinii, natomiast musimy oczywiście upoważnić osobę, która będzie reprezentowała naszą Komisję na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Chciałbym zgłosić panią poseł Dorotę Rutkowską. Czy pani poseł wyraża zgodę?

Poseł Dorota Rutkowska (PO):

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Odczytam państwu treść opinii.

„Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu w dniu 27 czerwca 2012 r. rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. wraz z uwagami NIK w częściach: 16 – KPRM; 17 – Administracja publiczna; 42 – Sprawy wewnętrzne; 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne; 75 – RCL; 83 – Rezerwy celowe poz. 4, 9, 13, 14, 15, 20, 22, 37, 61 i 63; 85 – działy 750 i 754, i wnosi o ich przyjęcie bez uwag.

Komisja upoważniła poseł Dorotę Rutkowską do przedstawienia szczegółowego stanowiska na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.”

Kto jest za przyjęciem opinii w przedstawionej treści? Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Nie widzę. Kto się wstrzymał? Nie widzę.

Informuję, że opinia została przyjęta jednogłośnie. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do rozpatrzenia sprawozdania z działalności NIK…

Poseł Marek Biernacki (PO):

Panie przewodniczący, wiem, że posłowie przyszli na głosowanie, więc może teraz rozpatrzylibyśmy dodatkowy punkt, bo została zgłoszona propozycja, żeby uzupełnić skład prezydium Komisji. Podkreślam, że jestem na to otwarty, więc proszę o propozycje.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałabym zgłosić panią poseł Stanisławę Prządkę jako osobę, która uzupełni skład prezydium Komisji. Pani poseł Prządka od wielu kadencji znana jest z bardzo merytorycznej pracy w naszej Komisji i sądzę, że jest to jej najlepsza rekomendacja, ponieważ wszyscy pamiętamy, jak bardzo przydają się jej wszystkie uwagi i zaangażowanie. Dziękuję.

Poseł Marek Biernacki (PO):

Czy są jakieś uwagi? Wydaje mi się, że to jest bardzo racjonalne, bo nasze prezydium zostanie wzmocnione, tym bardziej że jest bardzo jednostronne pod względem wartości politycznych, a tak to akcent przesunie się trochę bardziej na lewą stronę, co jest bardzo istotne. Jest zgoda wszystkich państwa? Jest, przez aklamację. Dziękuję, nie głosujemy. Idziemy dalej. Przepraszam, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję. Przechodzimy do rozpatrzenia sprawozdania z działalności NIK w 2011 r. Proszę pana dyrektora Marka Bieńkowskiego o przedstawienie informacji.

P.o. dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli Marek Bieńkowski:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym przedstawić sprawozdanie z działalności Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w 2011 r. w zakresie właściwości Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Muszę zacząć od tego, że do końca września ub.r. w NIK funkcjonował Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego obejmujący swoją właściwością obszar obronności i spraw wewnętrznych, natomiast od października, w oparciu o nowy statut podpisany przez Marszałka Sejmu, utworzony został odrębny, wyspecjalizowany Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. We właściwości tego departamentu znalazły się sprawy wewnętrzne, a także sprawy związane z wymiarem sprawiedliwości, działalnością prokuratora generalnego, podległych mu prokuratorów, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

W 2011 r. Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz jego poprzednik prawny, uwzględniając sugestię pana prezydenta, sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz interpelacje poselskie i publikacje prasowe, przeprowadził kontrole planowe, w tym kontrolę organizacji wyjazdów i zapewnienia bezpieczeństwa osobom zajmującym kierownicze stanowiska w państwie, korzystającym z lotnictwa transportowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2005–2010. Informację o wynikach tej kontroli prezes NIK przedstawiał również na posiedzeniu Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Przeprowadziliśmy również kontrolę dotyczącą prawidłowości gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych. Zdawałem sprawę z tej kontroli na wyjazdowym posiedzeniu komisji w Legionowie. Na poprzednim posiedzeniu komisji przedstawiliśmy także wyniki kontroli przygotowania struktur obrony cywilnej do realizacji zadań w okresie wojny i pokoju, jak również wyniki kontroli dotyczącej wykonywania przez właściwe organy administracji publicznej zadań w zakresie zarządzania kryzysowego.

W 2011 r. delegatura NIK przeprowadziła kontrolę dotyczącą funkcjonowania straży gminnych, natomiast poprzedni departament skontrolował omawiany w poprzednich punktach Program Modernizacji Policji, ustanowiony ustawą z dnia 12 stycznia 2007 r. Dokonaliśmy również kontroli przygotowania jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego do prowadzenia czynności ratowniczych na wysokości i w 2011 r. poprzedni departament dokonał kontroli wykonania budżetu państwa za rok 2010.

Departament, którym kieruję od października, bardzo intensywnie wszedł w takie tematy, które w oparciu o analizę ryzyka naszym zdaniem dotyczyły ważnych spraw, odnoszących się do szeroko rozumianego bezpieczeństwa obywateli. Dlatego też przeprowadziliśmy doraźną kontrolę dotyczącą przygotowania podmiotów Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego do działań ratownictwa technicznego na drogach i autostradach. W kontekście nieotwieranych rogatek dla pojazdów uprzywilejowanych trzeba przyznać, że temat dosyć trafiony.

Relacjonowałem również Wysokiej Komisji wyniki kontroli dotyczącej funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego – chodzi o słynny telefon 112. Przeprowadziliśmy kontrolę rozpoznawczą dotyczącą planowania i realizacji wybranych projektów informatycznych w Policji, jak również kontrolę dotyczącą realizacji przez ministra spraw wewnętrznych i administracji zadań związanych z prowadzeniem przez podmioty gospodarcze działalności w zakresie ochrony osób i mienia. W ubiegłym roku dokona-

liśmy również kontroli rozpoznawczej dotyczącej naboru, służby przygotowawczej oraz procesu szkolenia nowo przyjętych funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W 2012 r. nasz departament przeprowadził kontrolę wykonania budżetu państwa m.in. w omawianym dzisiaj zakresie, a więc w części 42. Oczywiście nie wracając do poprzedniego punktu, przedstawiciel władzy wykonawczej pan minister Deskur wcielił się w rolę przedstawiciela NIK i w sposób dosyć skrócony przedstawił ustalenia naszej kontroli. Kontrolowaliśmy wykonanie budżetu państwa zarówno jeśli chodzi o Instytut Pamięci Narodowej, sądy powszechne, sprawiedliwość, jak i wspomnianą część 42, CBA, ABW, AW, powszechne jednostki prokuratury, natomiast króciutko chciałbym powiedzieć, że rozpoczęliśmy realizację kontroli planowych i doraźnych od początku tego roku. Ponieważ bardzo obiecujące były wyniki kontroli rozpoznawczej dotyczącej naboru postępowania kwalifikacyjnego i szkolenia w ABW, rozszerzyliśmy tę kontrolę również na CBA, policję i Straż Graniczną. Jesteśmy na zaawansowanym etapie kontroli doraźnej dotyczącej zakupu przez KGP mobilnych urządzeń rozgłaszających dużej mocy. Właśnie uzyskaliśmy bardzo interesujące opinie biegłych, dotyczące realnej możliwości bezpiecznego korzystania z tych zakupionych przez policję urządzeń. Jesteśmy na końcowym etapie, w przededniu wysłania do komendanta głównego Policji wystąpienia pokontrolnego z kontroli sprawdzającej, dotyczącej gromadzenia informacji o osobach mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas EURO 2012. I tu mogę powiedzieć z satysfakcją, że dzięki determinacji m.in. Komisji – za co serdecznie Wysokiej Komisji dziękuję – obecny Komendant Główny Policji w dużej części nadrobił ogromne zaległości poprzedników dotyczące tworzenia koniecznych baz danych – obowiązku wynikającego z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Jesteśmy na końcowym etapie kontroli rozpoznawczej, która od września będzie kontrolą planową o potężnym, ogólnopolskim zasięgu, bo obejmiemy nią blisko 100 jednostek – chodzi o profilaktykę narkomanii w szkołach. Naszym zdaniem to bardzo interesująca kontrola, która pozwoli uzyskać odpowiedź na pytanie, na ile sprawdza się wykrywczość, na ile zapobieganie – trudny temat. Jesteśmy też na końcowym etapie naszym zdaniem bardzo interesującej kontroli realizacji zadań przez prokuratora, związanych z zatrzymaniem i zabezpieczeniem rzeczy w toku postępowania przygotowawczego, innymi słowy depozyty.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, prace, które rozpoczęliśmy, odnoszące się do kontroli doraźnych i kontroli planowych, dają podstawę do twierdzenia, że zakres prac, który dotyczy szeroko rozumianego bezpieczeństwa wewnętrznego obywateli, odnoszącego się zarówno do prokuratury, sądów, jak i Policji, służb specjalnych, został w jakimś sensie ujęty w naszych planach kontrolnych. Bardzo dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję. Czy są pytania? Jeszcze pan dyrektor, proszę.

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Przepraszam, jeżeli Wysoka Komisja będzie chciała wysłuchać informacji na temat działalności NIK w zakresie Departamentu Administracji Publicznej…

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Panie dyrektorze, w takim razie poproszę o zabranie głosu.

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Jeżeli chodzi o kwestię administracji publicznej, to należy wskazać, że kontrole NIK wykazywały, że nasza administracja nie zawsze wywiązuje się ze swoich obowiązków wobec obywateli. Najwięcej kontroli dotyczyło jednostek samorządu terytorialnego. Przykładem jest kontrola stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej – chodziło zwłaszcza o Biuletyn Informacji Publicznej. Kontrola wykazała, że praktycznie żadna z kontrolowanych jednostek nie zamieściła w BIP wszystkich wymaganych danych, i to takich, które są najczęściej poszukiwane przez obywateli. NIK uznała, że w sytuacji, kiedy występują tak duże braki w publikacji danych w BIP na tak dużą skalę, trudno sobie wyobrazić dalszy rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Można też powiedzieć o kontroli wywiązywania się organów samorządu terytorialnego z zadań na rzecz pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Aż 60% skontrolowanych urzędów zwlekało z wnioskami wobec osób zobowiązanych. NIK stwierdziła w 80% skontrolowanych jednostek brak wzajemnego informowania się organów uczestniczących w wypłacaniu świadczeń. Można by oczywiście mnożyć te kontrole w jednostkach samorządu terytorialnego, jest ich mnóstwo wymienionych w naszym sprawozdaniu z działalności.

Jeżeli chodzi o mój departament, warto wspomnieć o kontroli działalności samorządowych kolegiów odwoławczych. Większość objętych kontrolą kolegiów prawidłowo realizowało swoje zadania, natomiast stwierdziliśmy znaczne zróżnicowanie wskaźnika wydajności, zwłaszcza między kolegiami w miastach wojewódzkich a pozostałymi. Przykładowo SKO w Krośnie – 34 sprawy na osobę, SKO w Warszawie – 251 spraw na osobę.

Kontrolą objęliśmy funkcjonowanie służby cywilnej w ramach obowiązujących regulacji prawnych. Warto wspomnieć, że ustawa o służbie cywilnej była nowelizowana już czwarty raz. Kontrola wykazała, że te ostatnio znowelizowane ramy prawne funkcjonowania służby cywilnej dały bardzo dobrą podstawę do zbudowania profesjonalnego korpusu służby cywilnej. Ustaliliśmy, że te ramy są prawidłowo wdrażane, co pozwala zakładać, że ów proces będzie kontynuowany i mimo jednoczesnych uchybień stwierdzonych przez NIK doprowadzi do ostatecznego celu.

Przedstawiciele KPRM informowali dziś o wykorzystaniu limitu mianowań w służbie cywilnej – podano liczbę ponad 420 osób mianowanych w zeszłym roku. Warto podkreślić, że egzaminy uprawniające do takiego mianowania zdało, jeżeli dobrze pamiętam, około 1000 osób i większość spośród tych, którzy zdali, mogłaby zostać urzędnikami służby cywilnej, ale po prostu z powodu wprowadzenia limitu nie było to możliwe. Zwracamy na to uwagę, bo naszym zdaniem powiększanie grona urzędników mianowanych służby cywilnej na pewno wpłynęłoby korzystnie na ten korpus.

Nie chcę przedłużać, ale chciałbym jeszcze zwrócić państwa uwagę na bardzo istotną kontrolę przeprowadzoną przez Departament Administracji Publicznej w zeszłym roku: wdrażanie budżetu państwa w układzie zadaniowym. Wydaje się, że budżet zadaniowy to jedno z narzędzi służących poprawie zarządzania środkami publicznymi. Jego wdrożenie w jednostkach administracji rządowej miało zapewnić ścisłe powiązanie realizowanych zadań z wydatkami oraz, co szczególnie ważne, przejrzyste informowanie obywateli, na co przeznacza się środki, które wpłacają jako podatki. Nasza kontrola wykazała, że realizowany przez ministra finansów proces wdrażania nie prowadzi do osiągania tych celów. Funkcja budżetu zadaniowego jako narzędzia wspomagającego efektywne zarządzanie środkami publicznymi została poważnie zmarginalizowana, a walor informacyjny tego budżetu zadaniowego jest bardzo ograniczony zarówno z powodu błędów i niespójności danych, które są w ramach układu zadaniowego budżetu podawane, jak i z uwagi na ich niekompletność. Skutecznemu wdrażaniu nie sprzyjają także niespójności prawa, m.in. w obszarze odpowiedzialności organów władzy publicznej za merytoryczną realizację finansowania zadań publicznych. Wydaje się, że bez pełnego, prawidłowego wdrożenia budżetu zadaniowego w ścisłym tego słowa znaczeniu nie sposób sobie wyobrazić prawidłowego działania administracji. Uważamy, że dopiero po pełnym jego wdrożeniu będziemy mogli mówić, ile ta administracja tak naprawdę kosztuje. Wtedy będziemy mieli bezpośrednie powiązanie wydatków z konkretnymi rzeczowymi zadaniami realizowanymi m.in. oczywiście przez administrację publiczną. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania do pana dyrektora? Nie ma pytań, w związku z tym proponuję zakończyć taką konkluzją, iż Komisja przyjęła do wiadomości informację NIK. Rozumiem, że nie ma głosów przeciwnych.

Proszę, pan przewodniczący Biernacki w sprawie planu pracy NIK.

Poseł Marek Biernacki (PO):

Chciałbym zgłosić trzy propozycje do planu pracy NIK na 2013 r. Pierwsza propozycja: realizacja przez organy państwa nadzoru nad służbami prowadzącymi czynności operacyjno-rozpoznawcze. To temat, którym nasza komisja zajmowała się w poprzedniej kadencji – mam na myśli ustawę o czynnościach operacyjno-rozpoznawczych. Kontrola NIK w tym zakresie pomogłaby nam do tego tematu wrócić, tym bardziej że niedługo, bo za dwa tygodnie, będziemy zajmowali się informacją prokuratora generalnego i ministra spraw wewnętrznych na temat kontroli operacyjnej. Uważam, że dzięki swoim departamentom NIK mogłaby ten temat przepracować, bo materiał z tej kontroli byłby nam bardzo pomocny. Byłaby to też pewna forma nadzoru, który nasza komisja powinna sprawować właśnie przez tego typu zlecenie tematu.

Drugi proponowany temat kontroli to: funkcjonowanie systemów monitoringu wizyjnego i jego wpływ na poprawę bezpieczeństwa obywateli. To temat, który żyje. Jako komisja mamy zaproszenie pani prezydent Waltz i pani dyrektor Gawor do centrum kierowania systemem monitoringu w Warszawie. System ten był wykorzystywany podczas EURO i UEFA bardzo wysoko go oceniła, uznała, że jest to system wzorcowy. Ale w ogóle kwestia stosowania monitoringu wizyjnego jako pewien… z jednej strony mamy prawa obywatela, a z drugiej strony jest bardzo istotny element bezpieczeństwa i to, żeby ten system był wykorzystywany, stosowany przez państwo, przez policję jako bardzo ważny element pomocniczy zapewniający bezpieczeństwo. Wydaje mi się, że ten temat jest bardzo, bardzo ważny.

I trzecia propozycja do planu pracy NIK: Wykonywanie przez policję zadań w zakresie bezpieczeństwa obywateli w ruchu drogowym. Myślę, że pani poseł Beata Bublewicz będzie z tego punktu bardzo zadowolona. Będąc w takim gronie, byłbym bardzo zażenowany, gdybym go uzasadniał. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są inne propozycje? Nie widzę, w związku z tym informuję, że Komisja przyjęła propozycje do planu pracy NIK na 2013 r. zgłoszone przez pana przewodniczącego.

Dziękuję bardzo, zamykam posiedzenie Komisji.